

รายงานผลการศึกษา

เรื่อง

การพัฒนาแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบ
ประเมินตนเองขององค์การอนามัยโลกสำหรับคนไทย
(Development of WHO's Health State Description for Thais)

โดย

- ดร. สุชาดา ทวีสิทธิ์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
- ดร. จินตนา วัชรสินธุ์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
(สวรส.)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546

ความเห็นและข้อเสนอแนะที่ปรากฏในเอกสารนี้เป็นของผู้วิจัย
มิใช่ความเห็นของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นงานศึกษาที่อยู่ภายใต้โครงการเครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติ (Health Intelligence Network) ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) การศึกษาชิ้นนี้จะเกิดขึ้นและจะสำเร็จลงไม่ได้เลยหากปราศจากการสนับสนุนและการริเริ่มทางความคิด ตลอดจนการชี้แนะแนวทางอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาของการดำเนินโครงการต่อทีมวิจัยของ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิง เยาวรัตน์ ปรปักษ์ขาม ในฐานะผู้อำนวยการโครงการเครือข่ายนักวิจัยสถานะสุขภาพแห่งชาติและที่ปรึกษาของโครงการ นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังได้รับข้อคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษางานชิ้นนี้ จากผู้เชี่ยวชาญอีกหลายท่านซึ่งประกอบด้วย แพทย์หญิง จันทรเพ็ญ ชูประภาวรรณ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิง พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ และ ดร. สุชาดา กรเพชรปราณี จึงขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ สุดท้ายขอขอบคุณทีมงานภาคสนามและทีมจัดการประมวลผลข้อมูล ตลอดจนกลุ่มประชากรที่เข้าร่วมในโครงการนี้

ดร. สุชาดา ทวีสิทธิ์

ดร. จินตนา วัชรสินธุ์

นักวิจัยหลักของโครงการ

1 กรกฎาคม 2547

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดให้ผู้ตอบเป็นผู้ประเมินเอง (Self-Assessment Health State Description) ที่พัฒนาขึ้นโดยองค์การอนามัยโลก ทั้งนี้เพื่อให้แบบสำรวจดังกล่าวมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของคนไทย โดยคณะผู้วิจัยได้แปลแบบสำรวจสถานะสุขภาพและนำไปทดสอบเบื้องต้นก่อน 1 ครั้ง เพื่อปรับภาษาไทยที่แปลให้สื่อความหมายเข้าใจได้ง่ายขึ้น ก่อนนำไปทดสอบจริงในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน ใน 5 จังหวัดที่มีลักษณะของความเป็นตัวแทนของแต่ละภาค คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดยะลา และกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบแบบสำรวจนี้กระจายครอบคลุมประชากรเพศหญิง เพศชาย และกลุ่มอายุ 5 กลุ่ม (กลุ่มอายุ 18-29 ปี กลุ่มอายุ 30-44 ปี กลุ่มอายุ 45-59 ปี กลุ่มอายุ 60-69 ปี และ กลุ่มอายุ 70 ปี ขึ้นไป) ในสัดส่วนที่เท่าๆ กัน และได้นำผลการทดสอบมาปรับแก้แบบสำรวจสถานะสุขภาพ ผลการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำแบบทดสอบนี้ตอบข้อคำถามการประเมินสุขภาพโดยรวมวันนี้ (คำถามข้อที่ 1.1) คำถามการประเมินสุขภาพโดยรวมเกี่ยวกับความยากลำบากในการทำกิจกรรมประจำวันทั้งสถานะสุขภาพทางกายและสถานะสุขภาพทางจิตใจและอารมณ์ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา (คำถามข้อที่ 1.2) และ ข้อคำถามย่อยทุกข้อในการประเมินสถานะสุขภาพมิตีย่อยทั้ง 8 มิติ ได้แก่ มิติการเคลื่อนไหว มิติการดูแลตนเอง มิติความเจ็บปวดและ/หรือความไม่สุขสบาย มิติการมีสมาธิ มิติสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น มิติการมองเห็น มิติการนอนหลับและ/หรือความมีชีวิตชีวา และมิติภาวะอารมณ์/จิตใจ และมิติความเจ็บปวดหรือไม่สุขสบาย ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าคำถามทุกข้อเป็นคำถามที่มีความคงที่สูง นอกจากนี้ยังพบความสอดคล้องกันระหว่างคำตอบที่ได้จากคำถามข้อ 1.2 กับคำตอบที่ได้จากคำถามในมิติสุขภาพทั้ง 8 มิติ ซึ่งแสดงว่าข้อคำถามในแบบประเมินภาวะสุขภาพนี้มีความน่าเชื่อถือ และในการหาความสัมพันธ์ของคำตอบจากการประเมินภาวะสุขภาพรายข้อระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ผลการศึกษพบว่า คำตอบการประเมินภาวะสุขภาพรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่ม มีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยงสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรคล้ายคลึงกันได้

Abstract

This study aims at developing the standardized self-reported health state questionnaire that will serve as a tool for collecting valid, reliable and comparable population health data in Thailand. The data regarding population health which will be obtained through the use of this questionnaire will be beneficial for adjusting health policies and programs in Thailand to meet the needs and health problems of the people. In order to accomplish the task, the research team has chosen the WHO's Health State Description developed under the WHS 2002-2003 project which is considered standardized to be translated into Thai language. After completion of the processes of translation and language adjustment, the questionnaire was tested in the samples which are representative of Thai people characterized by age, sex and socio-economic status. In addition, in order to enhance a cross population comparative quality of the questionnaire, the testing was carried out in 5 provinces where are regarded as Thailand's cultural specific areas. They include Yala in the South, Chonburi and Bangkok in the Central, Chiang Mai in the North and Ubon Ratchathani in the Northeast. The sample size was 420 covering population in 5 age groups (age 18-29 years-old, 30-44 years-old, 45-49 years-old, 60-69 years-old and over 70 years-old). After collecting, processing and analyzing of the data, the translated questionnaire was reconsidered and adjusted in some specific questions that the given answers show low reliability and consistency. The statistical analysis of the testing indicates that a majority of the respondents gave an answer to each question in eight domains of health in a similar direction. This result shows a consistency and reliability of the translated questionnaire. Furthermore, the correlation testing demonstrates the consistency and internal validity of questions used in the questionnaire.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
-ความสำคัญของการศึกษา	1
-วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
-ขอบเขตของการศึกษา	4
-ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสำรวจสถานะสุขภาพ ชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง	6
-ประวัติความเป็นมาของแบบสำรวจ	6
-กรอบแนวคิดที่ใช้พัฒนาของแบบสำรวจ	8
-ระเบียบวิธีที่ใช้ในการพัฒนาของแบบสำรวจ	10
-เนื้อหาของแบบสำรวจ	13
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	19
-การเลือกพื้นที่และประชากร	19
-วิธีการเก็บข้อมูลและการอบรมพนักงานสัมภาษณ์	20
-วิธีการศึกษา	21
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการศึกษา	23
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก ก	57
ภาคผนวก ข	88

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่ศึกษา เพศ และชนิดของแบบสำรวจ	20
ตาราง 2	ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง	23
ตาราง 3	การกระจายของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่เก็บข้อมูล	26
ตาราง 4	การกระจายของคำตอบข้อ 1.1 (สถานะสุขภาพโดยรวมในวันนี้ของท่าน) จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสำรวจ	28
ตาราง 5	การกระจายของคำตอบข้อ 1.2 (ระดับของความยากลำบากในการทำงานหรือการทำกิจวัตรประจำวัน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา) จำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสำรวจ	31
ตาราง 6	การกระจายของคำตอบจากคำถามข้อที่ 2.1 ถึงข้อที่ 9.2	35
ตาราง 7	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวมกับมิตีย่อยต่างๆ ของสถานะสุขภาพในกลุ่มตัวอย่างทุกพื้นที่	40
ตาราง 8	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Description โดยใช้ Chi-Square Test	44
ตาราง 9	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Description Vignettes ชุด A โดยใช้ Chi-Square Test	45
ตาราง 10	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Description Vignettes ชุด B โดยใช้ Chi-Square Test	46
ตาราง 11	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Description Vignettes ชุด C โดยใช้ Chi-Square Test	47
ตาราง 12	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Description Vignettes ชุด D โดยใช้ Chi-Square Test	48
ตาราง 13	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Valuation ชุด A โดยใช้ Chi-Square Test	49
ตาราง 14	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายชื่อของ Health State Valuation ชุด B โดยใช้ Chi-Square Test	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของการศึกษา

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงของการปฏิรูประบบสุขภาพ จะเห็นได้ว่ากระแสการเคลื่อนไหวทางสังคมและการเมืองเพื่อนำไปสู่การปฏิรูประบบสุขภาพในสังคมไทยนั้น มีที่มาจากปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ระบบสุขภาพของคนไทยดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถทำให้ประชาชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าได้ คนไทยต้องเจ็บป่วยและตายโดยไม่จำเป็นจำนวนมาก และมีโรคที่สามารถป้องกันได้หลายโรคที่กำลังเป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญของประเทศ เช่น โรคเอดส์ อุบัติเหตุ โรคเครียด โรคหัวใจ เป็นต้น 2) คนไทยและรัฐบาลไทยใช้เงินจำนวนมหาศาลเพื่อการรักษาโรคหรือซ่อมสุขภาพ ในขณะที่การใช้จ่ายเงินเพื่อการดูแลและการเฝ้าระวังสุขภาพของตนเองและการป้องกันไม่ให้เกิดโรคยังได้รับความสนใจน้อยมาก 3) ระบบบริการสุขภาพของไทยยังขาดคุณภาพ มีปัญหาขาดความเสมอภาค และเน้นการให้บริการแบบตั้งรับมากเกินไป ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาระบบสุขภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จึงได้มีการกำหนดแนวทางหลักของการสร้างระบบสุขภาพของประเทศไทยเสียใหม่ แนวคิดระบบสุขภาพใหม่มุ่งให้ความสำคัญกับเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพ การให้ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลางของบริการ การให้บริการสุขภาพเชิงรุกมากกว่าการตั้งรับ และ การเน้นให้ประชาชนเป็นเจ้าของสุขภาพ แนวทางดังที่กล่าวมามีเป้าหมายสูงสุด คือ ต้องการให้ประชาชนไทยมีสุขภาพดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน และ ประการสุดท้ายเพื่อให้คนไทยมีความสามารถในการดูแลสุขภาพของตนเอง

เมื่อมีการนำแผนนโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพมาปฏิบัติอย่างจริงจังระยะหนึ่งแล้วควรจะได้มีการประเมินผลนโยบายด้วย ซึ่งการประเมินผลดังกล่าวต้องอาศัยดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่านโยบาย มาตรการ ตลอดจนโครงการส่งเสริมสุขภาพต่างๆ ที่รัฐได้ดำเนินการไปแล้ว เกิดสัมฤทธิ์ผลหรือไม่เพียงใด ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาองค์การอนามัยโลกได้ทุ่มเทความพยายามเพื่อพัฒนาดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวม (Summary Measures of Average Population Health = SMAPH) ขึ้นมาเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้นำไปใช้ประเมินผลสำเร็จของนโยบายสุขภาพในประเทศตน ตลอดจนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจด้านนโยบายสุขภาพ เช่น การจัดลำดับความสำคัญของโครงการสุขภาพ การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณในการพัฒนาสุขภาพของประชากร ถึงปัจจุบัน

นี้มี SMAPH อยู่ 2 ประเภทด้วยกัน คือ Health Expectancy และ Health Gaps โดยที่ Health Expectancy เป็นการวัดสถานะสุขภาพองค์รวมในเชิงบวกมากกว่า Health Gaps ในขณะที่ Health Gaps เป็นการวัดช่องว่างระหว่างสถานะสุขภาพที่เป็นจริงของประชากรกับสถานะสุขภาพในอุดมคติ (ideal health) หรือความยืนยาวของชีวิตที่ควรจะเป็น ตัวอย่างดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่อยู่ในตระกูล Health Gaps ได้แก่ Disability-adjusted Life Years หรือ DALYs ส่วนตัวอย่างดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่อยู่ในตระกูลของ Health Expectancies ได้แก่ Disability-free Life Expectancy (DFLE), Life Expectancy with Disability, Disability-adjusted Life Expectancies (DALE) และ Health-adjusted Life Expectancies (HALE) เป็นต้น (Mathers, et. al., 321-322)

ดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่ประเทศไทยใช้เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินโครงการสุขภาพในปัจจุบัน คือ อายุขัยเฉลี่ย (Life expectancy) หรือ ที่รู้จักกันในชื่อ Disability-free life expectancy (DFLE) ดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมตัวนี้มีคุณสมบัติเป็นดัชนีที่สามารถบอกระยะเวลาโดยเฉลี่ยของบุคคลที่จะมีชีวิตอยู่ โดยในการคำนวณหาค่าดัชนีสุขภาพองค์รวมตัวนี้ มีการให้น้ำหนัก 0 กับภาวะบกพร่องทางสุขภาพ (disabled state) ที่สังเกตได้ และ ให้น้ำหนัก 1 กับการไม่มีภาวะบกพร่องทางสุขภาพที่สังเกตได้ ซึ่งมีการวิจารณ์ว่าดัชนีสุขภาพองค์รวม DFLE ไม่ได้แสดงสถานะสุขภาพที่แท้จริงของประชากร เนื่องจากไม่ให้ความสำคัญกับภาวะบกพร่องทางสุขภาพที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มประชากรที่มีโรคเรื้อรัง และภาวะบกพร่องทางสุขภาพที่ไม่สามารถเห็นได้จากการสังเกต นอกจากนี้ดัชนี DFLE ไม่ให้ความสำคัญกับโอกาสการฟื้นตัวจากโรคหรือพยาธิสภาพต่างๆ ดังนั้น LE หรือ DFLE จึงบอกได้แต่เพียงการมีสถานะสุขภาพดีและความยืนยาวของชีวิต แต่ไม่ได้บอกว่าบุคคลๆ คนหนึ่ง ที่มีอายุขัยเฉลี่ยสูงสุด ณ จุดอายุหนึ่ง มีสุขภาพบกพร่องในแต่ละมิติของสุขภาพ (Domains of Health) หรือไม่ และความบกพร่องนั้นเกิดขึ้นในช่วงอายุใด นอกจากนี้ดัชนีสุขภาพองค์รวมตัวนี้ไม่ได้ทำให้เราทราบว่า คนหนึ่งๆ มีชีวิตอยู่กับการมีสถานะสุขภาพบกพร่องในด้านต่างๆ เป็นเวลานานเท่าไร (Mathers, et. al., 2001)

ดังนั้นเพื่อปรับแก้จุดอ่อนของ DFLE องค์การอนามัยโลกจึงได้เสนอแนะให้ประเทศสมาชิกทำการประเมินความสำเร็จของนโยบายสุขภาพ โดยใช้ดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่ให้ความสำคัญกับการตาย (fatal health outcome) และการเสื่อมสมรรถนะของร่างกายอันเป็นผลมาจากภาวะการเจ็บป่วย (non-fatal health outcome) ไปพร้อมๆ กัน (Mathers et. al., 2001) และดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่องค์การอนามัยโลกเสนอแนะให้นำมาใช้คือ Health-adjusted Life Expectancies (HALE) ดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวม HALE คือดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่ทำการคาดประมาณจำนวนปีที่บุคคลหรือประชากรในแต่ละช่วงอายุจะมีชีวิตอยู่อย่างมีสุขภาพดี (full health) โดยมีการปรับความยืนยาว

ของชีวิตในช่วงอายุนั้น ด้วยขนาดความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสุขภาพ หรือการเสื่อมสมรรถนะของร่างกายที่ปรากฏในกลุ่มประชากร

จะเห็นว่านโยบายสุขภาพที่ดำเนินการอยู่ไม่ได้มีเป้าหมายอยู่ที่การลดจำนวนการตายโดยตรง รัฐบาลของแต่ละประเทศได้ทุ่มเทงบประมาณและทรัพยากรจำนวนมากไปในโครงการส่งเสริมสุขภาพต่างๆ ก็เพื่อที่จะลดเงื่อนไขซึ่งจะนำไปสู่ภาวะการเจ็บป่วย (ill health) และผลสืบเนื่อง (consequences) ของการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นอันส่งผลกระทบทำให้ระดับสุขภาพของประชากรลดลง ดังนั้นกระบวนการที่ใช้ในการประเมินผลสำเร็จของนโยบายสุขภาพของประเทศไทยในยุคปัจจุบันไม่ควรจะจำกัดอยู่กับกรอบการวิเคราะห์ที่มุ่งการลดอัตราการตายของประชากรในทุกกลุ่มอายุลงหรือการทำให้คนไทยมีอายุยืนยาวขึ้นเท่านั้น แต่ควรขยายกระบวนการประเมินเพื่อให้ได้ทราบด้วยว่า ผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ยกระดับสุขภาพของประชากรให้ดีขึ้นหรือไม่ และได้ทำให้ความไม่เสมอภาคด้านสุขภาพของประชากรแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ลดลงหรือไม่ ด้วยเหตุผลหลายประการรวมทั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหลักในการนำไปใช้คำนวณหาค่าดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวม HALE องค์การอนามัยโลกจึงได้พัฒนาเครื่องมือหรือแบบสำรวจข้อมูลสุขภาพของประชากรขึ้นมาชุดหนึ่งคือ แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ซึ่งสามารถนำไปใช้สำรวจข้อมูลสถานะสุขภาพในมิติต่างๆ ของประชากรทั่วโลกได้อย่างครอบคลุม

ในช่วงที่ประเทศไทยกำลังเปลี่ยนผ่านจากระบบสุขภาพแบบเก่าไปสู่แนวทางใหม่ๆ ที่ทุกคนคาดหวังไว่ว่าน่าจะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผู้เกี่ยวข้องระดับนโยบายที่มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อนงานปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศ ควรให้ความสำคัญกับการนำดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมของประชากรไทยที่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมทั้งภาวะการตายและภาวะบกพร่องของสุขภาพ มาใช้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของนโยบาย ซึ่งคงต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาแบบสำรวจที่ให้ได้มาซึ่งข้อมูลจำเป็นที่ใช้คำนวณค่าดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมนี้ ซึ่งคณะผู้วิจัยเห็นว่าการนำแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Descriptions) ที่พัฒนาขึ้นมาโดยองค์การอนามัยโลกมาใช้ในประเทศไทย น่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการประเมินผลความสำเร็จของโครงการปฏิรูปสุขภาพของประเทศไทยที่ได้เริ่มต้นมาระยะหนึ่งแล้ว เพราะข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจชุดนี้สามารถนำมาคำนวณหาดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมแบบ HALE ซึ่งเป็นดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่นำไปใช้แทนดัชนีอายุขัยเฉลี่ย (Life expectancy) หรือ ความยืนยาวของชีวิต (Longevity of Life) ที่ยังมีข้อบกพร่องอยู่ได้

นอกจากนี้การนำแบบสำรวจดังกล่าวมาใช้จะทำให้เรามีฐานข้อมูลด้านสุขภาพของคนไทยที่ครอบคลุม ข้อมูลดังกล่าวสามารถบอกได้ว่านโยบายและโครงการส่งเสริมสุขภาพจะต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ได้ผลหรือล้มเหลวอย่างไร และสุดท้ายรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพ ตลอดจนทำการจัดสรรทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการนำแบบสำรวจดังกล่าวมาแปลเป็นภาษาไทยที่รัดกุมไม่ให้มีปัญหาในการสื่อความหมายกับผู้ตอบแบบสำรวจ ตลอดจนการนำแบบสำรวจฉบับแปลไปทดลองใช้เก็บข้อมูลให้ครอบคลุมประชากรไทยทุกกลุ่ม หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์แบบสำรวจด้วยสถิติที่เหมาะสม ซึ่งอาจส่งผลให้มีการปรับแก้บางข้อให้เหมาะเพื่อให้ได้มาซึ่งแบบสำรวจฉบับภาษาไทยมีความเที่ยงและความตรงสูง อีกทั้งยังสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมของสังคมไทย ล้วนเป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งก่อนที่จะนำแบบสำรวจฉบับแปลไปใช้ตรวจสอบสถานะสุขภาพของประชากรไทยอย่างจริงจังในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 1) เพื่อทดสอบแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ขององค์การอนามัยโลกที่ทีมวิจัยนำมาแปลเป็นภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อพัฒนาแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองฉบับภาษาไทยที่มีความตรงเที่ยงเนื้อหา (Content Validity) และ ความเที่ยงของข้อคำถามแต่ละข้อ (Internal Consistency Reliability)
- 2) เพื่อวิเคราะห์การกระจายตัวของคำตอบรายข้อในแบบสำรวจที่นำไปทดสอบ โดยจำแนกตามคุณลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสำรวจ เช่น อายุ เพศ ภูมิภาค อาชีพ ระดับการศึกษา และอาชีพ
- 3) เพื่อปรับแบบสำรวจที่แปลเป็นภาษาไทยให้มีการใช้ภาษาไทยที่กระชับรัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความและสื่อความหมายกับผู้ตอบแบบสำรวจ

3. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อทำการทดสอบ พร้อมกับทำการปรับแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบเป็นผู้ประเมิน (Health State Description) ขององค์การอนามัยโลกที่ทีมวิจัยนำมาแปลเป็นภาษาไทย เพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย โดยได้เลือกพื้นที่

สำหรับการทดสอบแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดประเมินโดยผู้ตอบให้ครอบคลุม 5 พื้นที่ คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดยะลา กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองฉบับภาษาไทยที่มีความเที่ยงและความตรงสูง สามารถนำไปใช้รวบรวมข้อมูลสุขภาพของประชาชนไทยได้อย่างครอบคลุม
- 2) การนำแบบสำรวจนี้ไปใช้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่น่ามาคำนวณดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่เรียกว่า HALE และ DALYs ของประชากรไทยได้
- 3) การนำแบบสำรวจนี้ไปใช้จะทำให้ทราบความชุกและความรุนแรงของภาวะความบกพร่องทางสุขภาพที่ปรากฏอยู่ในประชากรไทยทั่วไปในทุกกลุ่มอายุ
- 4) ข้อมูลที่ได้จากการเก็บโดยใช้แบบสำรวจนี้จะช่วยจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นกับประชากรไทยกลุ่มอายุต่างๆ ได้
- 5) ข้อมูลที่ได้จากการเก็บโดยใช้แบบสำรวจนี้จะช่วยให้การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรของทุกระดับตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับเทศบาล และระดับตำบลมีประสิทธิภาพสูงสุด
- 6) การนำแบบสำรวจนี้ไปใช้จะช่วยให้รัฐมีข้อมูลที่ชัดเจนในการจัดการกับความไม่เสมอภาคด้านสุขภาพในสังคมไทยได้

บทที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description)

1. ประวัติความเป็นมา

โดยทั่วไปแล้วมีวิธีการประเมินสถานะสุขภาพของประชากรอยู่ 2 วิธีด้วยกัน วิธีแรกเป็นการให้บุคลากรทางการแพทย์เป็นผู้ทำการประเมินสุขภาพของปัจเจกบุคคลโดยใช้วิธีการตรวจเช็คร่างกายหรือการประเมินทางคลินิก (Physician-assessed measures) และวิธีที่สองเป็นการให้เจ้าของสุขภาพเป็นผู้ประเมินสถานะสุขภาพของตนเอง (Self-reported measures) ซึ่งประเภทหลังนี้จะต้องใช้เครื่องมือ/แบบสำรวจที่มีมาตรฐาน ตัวอย่างของแบบสำรวจสถานะสุขภาพสำหรับให้เจ้าของสุขภาพประเมินสุขภาพของตนเองที่รู้จักและใช้กันแพร่หลายทั้งในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา ได้แก่ International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF), SF 36 และ แบบสำรวจคุณภาพชีวิต หรือ QoL measures แบบสำรวจสถานะสุขภาพของประชากรที่ทีมวิจัยนำมาทำการแปลและทดสอบใช้ในประเทศไทยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจสถานะสุขภาพที่ใช้วิธีการให้เจ้าของสุขภาพทำการประเมินสุขภาพของตนเอง ซึ่งองค์การอนามัยโลกพัฒนาขึ้นในระหว่าง ค.ศ. 1999-2000 และแบบสำรวจสถานะสุขภาพชุดนี้ได้ถูกนำไปใช้ในโครงการ WHO Multi-country Survey Study on Health and Responsiveness ปี 2000-2001 ผลจากการใช้ในครั้งนี้ขององค์การอนามัยโลกก็ได้ นำแบบสำรวจนี้มาปรับปรุงให้ดีขึ้น และนำไปใช้อีกครั้งในโครงการ World Health Survey ปี 2002

องค์การอนามัยโลกทำการพัฒนาแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ชุดนี้ขึ้นมาเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสถานะสุขภาพของประชากร โดยข้อมูลชุดนี้สามารถใช้ประโยชน์ในการประเมินผลสำเร็จของนโยบายสุขภาพและระบบสุขภาพระดับชาติได้ องค์การอนามัยโลกได้พัฒนาแบบสำรวจชุดนี้ควบคู่ไปกับการนำดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวม (Summary Measures of Average Population Health = SMAPH) ประเภท Health Expectancies 2 ตัวมาใช้ คือ DALE (Disability-Adjusted Life Expectancy) และ HALE (Health-Adjusted Life Expectancy) ซึ่งดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมทั้งสองชนิด เป็นดัชนีที่ให้ความสำคัญกับทั้งภาวะการตายและภาวะบกพร่องของสุขภาพ โดยที่ DALE และ HALE ได้รับการพัฒนาขึ้นจากแนวคิดที่ต้องการแก้ไขข้อบกพร่องของ DFLE (Disability-free Life Expectancy) จากอดีตถึงปัจจุบันมีการ

พัฒนาตัวดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมขึ้นมาใช้หลายตัวด้วยกันเพื่อประเมินผลสำเร็จของนโยบายสุขภาพ ซึ่งดัชนีบางตัวยังอยู่ในช่วงของการศึกษาและปรับปรุงให้มีความสามารถในการอธิบายสถานะสุขภาพของประชากรได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามตัวชี้วัดแต่ละตัวชี้วัดได้รับการพัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ดัชนีแต่ละตัวยังมีข้อจำกัดเฉพาะของตัวเองในการอธิบายสถานะสุขภาพของประชากร เพราะฉะนั้นการเลือกใช้ ตัวดัชนีแต่ละตัวจะต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ด้วย

ดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวม DALE และ HALE เป็นดัชนีชี้วัดสุขภาพองค์รวมที่องค์การอนามัยโลกแนะนำให้ประเทศต่างๆ นำไปใช้แทน DFLE ดัชนีสุขภาพองค์รวม DALE คือ การคาดประมาณจำนวนปีที่บุคคลหรือประชากรในแต่ละช่วงอายุจะมีชีวิตอยู่อย่างมีสุขภาพดี (full health) โดยมีการปรับความยืนยาวของชีวิตในช่วงอายุนั้นด้วยขนาดความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสุขภาพที่ปรากฏในกลุ่มประชากร ส่วนดัชนีสุขภาพองค์รวม HALE คือ การวัดความยืนยาวของชีวิตที่มีสุขภาพดี โดยทำการปรับความยืนยาวของชีวิตกับภาวะเสื่อมของสุขภาพในแต่ละช่วงอายุ HALE เป็นดัชนีสุขภาพองค์รวมที่พัฒนามาจาก DALE โดยที่ HALE มีความคล้ายคลึงกับ DALE กล่าวคือให้ความสำคัญกับขนาดและระดับความรุนแรงของภาวะบกพร่องสุขภาพ (Disabilities) เหมือนกัน แต่ HALE มีความอ่อนไหวต่อความแตกต่างในคุณลักษณะทางด้านประชากร (อายุ และ เพศ) ตลอดจนคุณลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม ของประชากร มากกว่า DALE นอกจากนี้ HALE ยังวัดสถานะสุขภาพที่แท้จริงมากกว่า DALE เพราะนอกจากให้ความสำคัญกับภาวะการตาย (mortality) และ ภาวะความเจ็บป่วยปกติ (morbidity) แล้ว HALE ยังให้ความสำคัญกับภาวะการเจ็บป่วยร่วม (comorbidity) ที่เกิดขึ้นกับประชากร และยังสามารถสะท้อนสมรรถนะของร่างกายที่เป็นผลจากการเจ็บป่วย (Non-fatal health outcome) ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต (Health-Related Quality of Life) ของประชากรมาพิจารณาร่วมด้วย จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าดัชนีสุขภาพองค์รวม HALE มีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณสุขของประเทศมากกว่าเทคนิคแบบ DFLE และ DALE เพราะ HALE สามารถบอกได้ถึงภาวะความเจ็บป่วยแฝง (indirect morbidity) ในกลุ่มประชากรทั่วไป และ ในกลุ่มประชากรที่มีความบกพร่องทางสุขภาพปรากฏอยู่ (Roberge, Berthelot and Cranswick, 1999) ซึ่งในการคำนวณหาตัวชี้วัดสุขภาพองค์รวม HALE นั้น ต้องใช้ข้อมูลสถานะสุขภาพที่ได้จากการสำรวจในกลุ่มประชากรสุขภาพดี (healthy public) และปัจเจกบุคคลที่มีสถานะสุขภาพระดับต่างๆ กัน (individual in health state)

2. กรอบแนวคิดที่ใช้พัฒนาแบบสำรวจ

แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ได้รับการพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบความเข้าใจคำว่า “สุขภาพะ” ตามที่องค์การอนามัยโลกได้ให้นิยามไว้ โดยองค์การอนามัยโลกมองว่าสุขภาพะ คือ “a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease or infirmity” (Chatterji, et. al., 2002:2) ดังนั้นภายใต้คำจำกัดความนี้สุขภาพหรือสุขภาพะจึงเป็นคุณลักษณะ (Attribute) ของปัจเจกบุคคล ซึ่งสัมพันธ์กับมิติร่างกายและมิติจิตใจ เพราะฉะนั้นในการให้นิยามปฏิบัติการแก่แนวคิดเรื่องสุขภาพะหรือสุขภาพ เพื่อที่จะทำการวัดสถานะสุขภาพ (health states) ของปัจเจกบุคคล จึงจำเป็นต้องเชื่อมโยงสุขภาพในหลายมิติเข้าด้วยกัน (Chatterji, et. al., 2002:6) องค์การอนามัยโลกได้ย้าว่าแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพ หรือ สุขภาพะ ไม่ควรมีลักษณะเป็นแนวคิดเชิงเดี่ยว แต่เป็นแนวคิดเชิงพหุมิติ (A multi-dimensional concept) นอกจากนี้องค์การอนามัยโลกได้อธิบายเพิ่มเติมว่า มิติหลักที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพะและใช้พรรณนาสถานะสุขภาพควรจะครอบคลุมใน 3 มิติ ได้แก่ มิติแกน (Core Domains) มิติเสริม (Additional Domain) และ มิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Health Related Domains) โดยที่มิติแกนนั้นเป็นมิติที่ทุกคนยอมรับกันว่าเป็นมิติวัดสถานะสุขภาพทางตรงที่มีความสำคัญ ส่วนมิติเสริมเป็นมิติที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นมิติวัดสถานะสุขภาพทางตรงเช่นกัน แต่เป็นมิติที่ให้ข้อมูลสถานะสุขภาพเสริมที่อาจจะไม่มีความสำคัญนัก สุดท้ายคือมิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เป็นมิติใกล้เคียงที่ใช้เพื่อการอนุมานประสบการณ์สุขภาพที่เป็นจริง มิตินี้ถือเป็นมิติที่ใช้วัดสุขภาพทางอ้อมสำหรับรายละเอียดของมิติสุขภาพที่องค์การอนามัยโลกได้เลือกมาใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาแบบประเมินสุขภาพะด้วยตนเองของประชากรมีอยู่ 8 มิติย่อย (ดูภาพที่ 1 ประกอบ) ดังนี้

□ มิติที่ใช้ประเมินสถานะสุขภาพทางตรง (Direct health measurement)

- 1) การมองเห็น (Vision)
- 2) อารมณ์ (Affect)
- 3) ความเจ็บปวดหรือความไม่สุขสบาย (Pain or Discomfort)
- 4) การเคลื่อนไหว (Mobility)
- 5) สมรรถภาพ (Cognition)

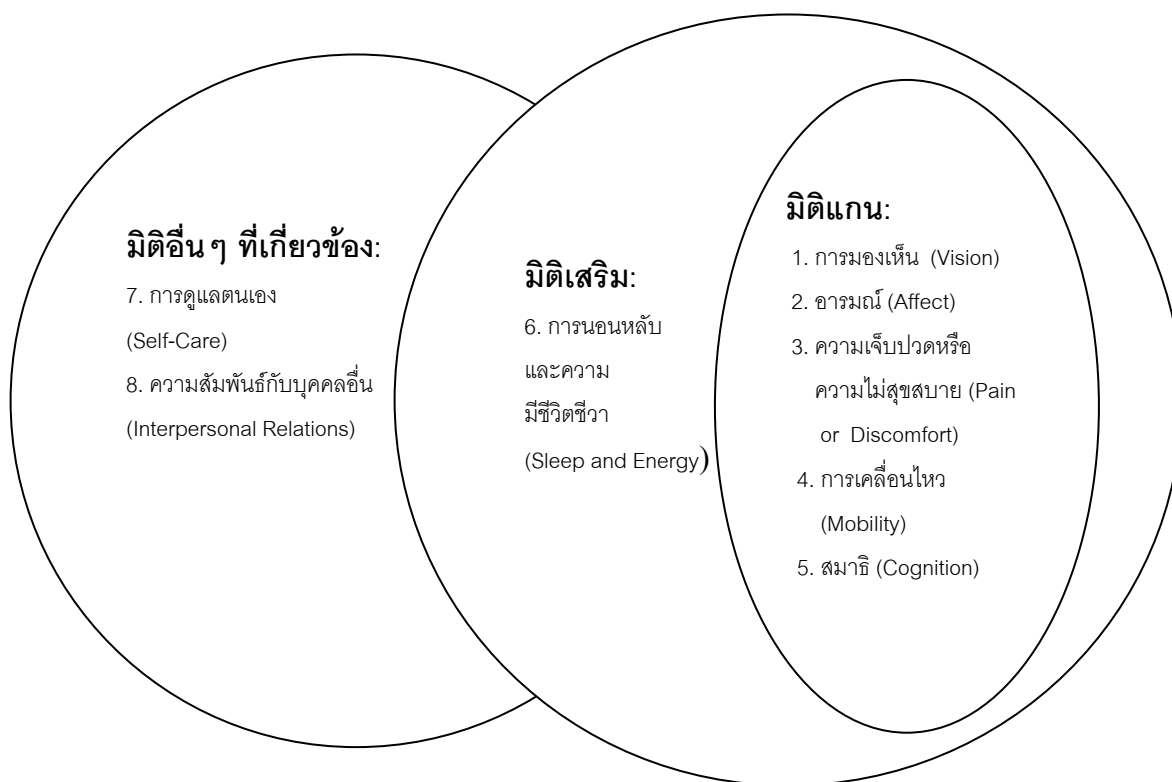
□ มิติที่ใช้ประเมินสถานะสุขภาพทางอ้อม (Indirect health measurement)

หรืออาจใช้เป็น proxy ในการประเมินสถานะสุขภาพ

- 6) การนอนหลับและความมีชีวิตชีวา (Sleep or Energy)
- 7) การดูแลตนเอง (Self Care)

8) ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal Relations)

นอกจากนี้ในการพัฒนาแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง องค์การอนามัยโลกยังคำนึงด้วยว่าระดับสุขภาพของบุคคลเป็นผลรวมของปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ กาย จิตใจ สังคม พันธุกรรม ความคาดหวัง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วการที่ปัจเจกจะตัดสินใจว่าตนได้สูญเสียสุขภาพะ หรือ มีความบกพร่องทางสุขภาพะในมิติหนึ่งมิติใดไปนั้น ยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับบรรทัดฐาน และ ความคาดหวังของสังคมด้านสุขภาพหรือสุขภาพะด้วย สังคมที่มีระบบความเชื่อและโลกทัศน์ที่แตกต่างกันย่อมส่งผลให้ปัจเจกมีมุมมองและความคาดหวังด้านสุขภาพแตกต่างกันไปด้วย เพราะฉะนั้นการรับรู้และการประเมินสุขภาพะของปัจเจกบุคคลย่อมแปรผันไปตาม ระดับสุขภาพ ณ ขณะนั้น อายุ อาชีพ การศึกษา และ บริบททางวัฒนธรรม โดยภาวะความบกพร่องทางสุขภาพ (disabilities) ในที่นี้หมายถึง การมีภาวะของร่างกายและจิตใจที่แตกต่างไปจากสุขภาพะ หรือ full health เป็นภาวะของร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ที่มนุษย์ทั่วไปไฝฝ้นถึง (ideal health) หรือเป็นสถานะสุขภาพในอุดมคติ

ภาพที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ของมิติสุขภาพด้านต่างๆ ที่ต้องการวัด

3. ระเบียบวิธีที่ใช้ในการพัฒนาแบบสำรวจ

องค์การอนามัยโลกพัฒนาแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ขึ้นมาจากการทบทวนแบบวัดสถานะสุขภาพที่มีใช้อยู่เกือบทั้งหมดในขณะนั้น และแบบวัดที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา Health State Description คือ International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) และ WHO Disability Assessment Schedule หรือ WHODAS II ในขณะที่ ICF เป็นแบบสำรวจสถานะสุขภาพที่ใช้ประเมินการทำหน้าที่และภาวะบกพร่องของร่างกายในประชากรเป้าหมาย โดยให้ความสำคัญกับการจัดกลุ่มองค์ประกอบของสุขภาพ (components of health) คือหน้าที่และโครงสร้างต่างๆ ของร่างกาย และองค์ประกอบที่เป็นบริบทซึ่งส่งผลกระทบต่อภาวะอยู่ดีมีสุขของประชากร (health-related components of well being) เช่น การศึกษา สถานะเศรษฐกิจ เป็นต้น นอกจากนี้ ICF ยังจัดกลุ่มหน้าที่ของร่างกายเป็นมิติ (domains) ต่างๆ ตามประเภทและความคล้ายคลึง ส่วน WHODAS II เป็นแบบวัดสถานะสุขภาพโดยรวมที่สนองตอบต่อวัตถุประสงค์การใช้ที่หลากหลายรวมทั้งการสำรวจทางระบาดวิทยาด้วย WHODAS II พัฒนาขึ้นมาจากแบบวัดสถานะสุขภาพ ICF โดยมีเนื้อหาครอบคลุมการทำหน้าที่ของร่างกายในมิติหลักๆ 6 มิติดังนี้ สมอง (cognition) การดูแลตัวเอง (self care) การเคลื่อนไหว (mobility) สัมพันธภาพกับคนอื่น (interpersonal relationship) การทำงานหลักและการทำงานบ้าน (daily activities at work and in the household) และมิติสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมในสังคมและผลกระทบจากสังคม (social participation and impact)

บทเรียนและประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการปรับปรุงแบบวัด ICF และจากการพัฒนาแบบวัด WHODAS II ถูกนำมาใช้ในการสร้าง Health State Description องค์การอนามัยโลกได้คัดเลือกมิตีย่อยที่มีความเหมาะสมสำหรับใช้วัดสถานะสุขภาพของปัจเจกบุคคลจากแบบวัด ICF และคัดเลือกคำถามรายชื่อจาก WHODAS II ชุดที่ปรับปรุงล่าสุด จำนวน 23 ข้อ และคำถามข้ออื่นๆ ที่สร้างขึ้นในช่วงต้นที่ทำการทดสอบ WHODAS II มาใช้ในการสร้าง Health State Description โดยเฉพาะคำถามต่างๆ ที่ใช้ใน มิติความเจ็บปวด (pain) มิติการมองเห็น (vision) มิติการได้ยิน (hearing) มิติสมอง (cognition) มิติการดูแลตนเอง (self care) มิติการเคลื่อนไหว (mobility) มิติกิจวัตรปกติ (usual activity) มิติความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (interpersonal relations) และมิติการมีส่วนร่วมในสังคม (social participation) สำหรับเกณฑ์การคัดเลือกคำถามในแต่ละมิติสุขภาพที่นำมาใช้ใน Health State Description มีดังนี้

- 1) มีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งในเชิง สามัญสำนึก คลินิก และ ระบาดวิทยา
- 2) เชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดของแบบประเมินสถานะสุขภาพ ICF

- 3) ไม่มีข้อจำกัดในการนำไปใช้เก็บข้อมูล คือ สามารถใช้ได้กับวิธีการเก็บข้อมูลหลายแบบ เช่น แบบรายงานสุขภาพด้วยตัวเอง การสังเกต หรือ การใช้เครื่องมือวัดต่างๆ
- 4) มีความครอบคลุมในมิติสุขภาพทุกมิติที่บุคคลทั่วไปให้ความสำคัญ
- 5) สามารถนำไปใช้ได้ในกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างทาง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

องค์การอนามัยโลกได้ทำการศึกษาและทดสอบคำถามที่สร้างขึ้นทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีการนำแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดรายงานด้วยตนเองที่พัฒนาขึ้นไปทดสอบครั้งแรก (pilot tests) ใน 10 ประเทศ โดยใช้จำนวนประชากรตัวอย่าง 1,000 คน หรือ 100 คนในแต่ละประเทศ มีการแปล Health State Description ฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างๆ ก่อนนำไปทดสอบ โดยใช้แนวทางการแปลและการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์ที่พัฒนาโดยองค์การอนามัยโลกและใช้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ภาษาในการแปล โดยยึดหลักการแปลเพื่อให้ได้ความหมายที่เทียบเท่า (conceptual equivalence) มากกว่าการแปลแบบตรงไปตรงมาตามหลักภาษาศาสตร์ (literal/linguistic equivalence) นอกจากนี้มีการทดสอบความเที่ยง (reliability) ของแบบวัดนี้โดยการทำ test-retest กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 500 คน หรือ 50 คนในแต่ละประเทศ ผลของการศึกษาถูกนำเสนอในที่ประชุมผู้เชี่ยวชาญขององค์การอนามัยโลก (WHO Committee of Experts) (Utan, et. al., 2001) คำถามต่างๆ ที่มีค่าความเที่ยงต่ำถูกตัดทิ้งไปและมีการเรียบเรียงคำถามบางคำถามที่ไม่ชัดเจนเสียใหม่ นอกจากนี้้องค์การอนามัยโลกยังได้ทดลองใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยแบบสำรวจชุดนี้หลายวิธี ได้แก่ วิธีการสัมภาษณ์ซึ่งหน้า (face to face interview) วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (phone interview) และการส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้ตอบ ทั้งนี้เพื่อควรวัดวิธีการเก็บข้อมูลวิธีใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดและประหยัดค่าใช้จ่ายมากที่สุด อย่างไรก็ตามวิธีประเมินสุขภาพโดยให้เจ้าของสุขภาพเป็นผู้ประเมินตัวเอง (self-report) เป็นวิธีการที่มียังมีจุดอ่อน ถึงแม้ว่าเราสามารถสร้างแบบสำรวจชนิดนี้ที่มีความตรงและความเที่ยงสูงได้ก็ตาม จุดอ่อนที่มีการพูดถึงบ่อยครั้งคือเรื่องความลำเอียงในการตอบหรืออัตวิสัย (subjective) ของผู้ตอบ เนื่องจากการประเมินแบบนี้ผู้ประเมินจะตอบตามการรับรู้ของตนเอง โดยที่ภาวะอัตวิสัยนี้เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม และความเชื่อส่วนตัวที่แตกต่างกันของผู้ตอบ ซึ่งส่งผลให้ปัจเจกบุคคลประเมินสถานะสุขภาพของตัวเองแตกต่างกันไป

นอกจากนี้ข้อมูลจาก self-report ยังมีปัญหาเรื่องของการที่ปัจเจกให้ความหมายของระดับการประเมินที่มีการวัดแบบการจัดอันดับ (Ordinal Scale) ในอันดับเดียวกันไม่เท่ากัน ในกรณีของ Health State Description ได้ให้อันดับของการประเมินความยากลำบากในการทำกิจกรรมต่างๆ ไว้ 5

อันดับ ได้แก่ 1) ไม่มีความยากลำบาก 2) ยากลำบากเล็กน้อย 3) ยากลำบากปานกลาง 4) ยากลำบากรุนแรง และ 5) มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคำตอบในอันดับเดียวกันของคนตอบคนละคนอาจมีความหมายไม่เท่ากัน/เหมือนกัน ตัวอย่างเช่น คำตอบที่ว่า “ไม่มีความยากลำบาก” ของคนๆ หนึ่ง ไม่ได้มีค่า/ความหมายเดียวกับของอีกคนหนึ่ง que เลือกตอบในอันดับเดียวกันนี้ ซึ่งจุดอ่อนที่กล่าวมาทำให้ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจแบบ self-report มีข้อจำกัด กล่าวคือไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ระหว่างข้อมูล que เก็บจากประชากรต่างกลุ่ม (cross-population comparability) นั้นย่อมหมายความว่า การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างประเทศก็ไม่สามารถทำได้ด้วย เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องหาค่าของจุดตัด (cut point shift) ซึ่งเป็นค่าที่บอกความแตกต่างระหว่างความหมายของคำตอบที่เหมือนกันนี้ ทั้งนี้เพื่อนำมาปรับข้อมูลที่ได้มาให้มีค่าเท่ากัน ก่อนที่จะเอามาทำการเปรียบเทียบระหว่างประชากรต่างกลุ่มกัน

ในกรณีของการปรับน้ำหนักของแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองชุดนี้ องค์การอนามัยโลกได้นำแบบประเมินสถานะสุขภาพกรณีสมมุติ (Health State Descriptions Vignettes) และ แบบประเมินสถานะสุขภาพโดยการให้ค่า (Health State Valuation) มาใช้เพื่อทำการปรับค่าน้ำหนักข้อมูลที่ได้จาก Health State Description ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ได้จาก Health State Description ในกลุ่มประชากรที่แตกต่างกันสามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ สำหรับการทดสอบ Health State Description ในประเทศไทยในครั้งนี้ไม่ได้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาถึงเรื่องนี้ เพราะตัวแบบการวิเคราะห์ทางสถิติเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญทางสถิติขององค์การอนามัยโลก อย่างไรก็ตามที่วิจัยได้แปลแบบประเมินสถานะสุขภาพที่จะนำมาใช้ปรับค่าน้ำหนักข้อมูลจาก Health State Description เป็นภาษาไทยแล้วทั้ง 2 ชุด และนำไปใช้ทดลองเก็บข้อมูลเพื่อหาค่าความเที่ยงด้วยทั้ง 2 ชุด รายละเอียดของแบบประเมินทั้ง 2 ชุด โดยสังเขปมีดังนี้ แบบประเมินสถานะสุขภาพกรณีสมมุติ ประกอบด้วย 4 ชุดย่อย ได้แก่ ชุด A เกี่ยวกับมิติการเคลื่อนไหวและอารมณ์ (Mobility & Affect) ชุด B เกี่ยวกับมิติความเจ็บปวดและสัมพันธภาพส่วนบุคคล (Pain & Personal Relationships) ชุด C เป็นมิติการมองเห็น การนอนหลับ และควมมีชีวิตชีวา (Vision, Sleep & Energy) ชุด D เป็นมิติการมีสมาธิและการดูแลตนเอง (Cognition & Self-Care) โดยในแบบสอบถามชุดย่อยแต่ละชุดมี 10 กรณีสมมุติ (มิติละ 5 กรณีสมมุติ) ประกอบด้วย 20 ข้อคำถาม ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนตอบแบบสอบถามเพียงชุดใดชุดหนึ่งเท่านั้น

ส่วนแบบประเมินสถานะสุขภาพโดยการให้ค่าหรือที่รู้จักกันในอีกชื่อหนึ่งว่า Disability Weights เป็นแบบประเมินที่ช่วยเชื่อมโยงข้อมูลภาวะการตาย (mortality) และภาวะบกพร่องของสุขภาพ (non-fatal health outcomes) ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้คำนวณ HALE และ

DALYs แบบประเมินค่าสุขภาพชุดนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากแบบสอบถามชนิดถาม-ตอบธรรมดา เนื่องจากมีการนำเทคนิคการให้ค่าสุขภาพมาใช้ คือ เทคนิคบัตรคำและเทคนิคการจัดอันดับสถานะสุขภาพ แบบสอบถามนี้มีอยู่ 2 ชุดย่อย คือ ชุด A และ ชุด B โดยให้ผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนทำชุด A หรือ ชุด B เพียงชุดใดชุดหนึ่ง ซึ่งในแต่ละชุดมีบัตรคำอยู่จำนวน 5 บัตร แต่ละบัตรมีข้อความสั้นๆ เขียนอธิบายสถานะสุขภาพในแต่ละมิติย่อยที่แตกต่างกัน บัตรคำชุด A และ ชุด B มีบัตรคำเหมือนกัน อยู่เพียงบัตรเดียว เพราะฉะนั้นแบบสอบถามชุด A และ B นี้มีมิติย่อยของสุขภาพรวม 8 ด้าน แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ให้พนักงานสัมภาษณ์เป็นคนอ่านบัตรคำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังทีละบัตร เมื่ออ่านจบในแต่ละบัตรคำขอให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบคำถามที่มีอยู่ในแบบประเมิน 3 คำถาม ทำอย่างนี้จนครบบัตรคำชุดหนึ่ง รวมคำถามที่จะต้องตอบในส่วนนี้ทั้งหมด 15 คำถาม เมื่อทำส่วนที่ 1 เสร็จสิ้น ให้ผู้ให้ข้อมูลทำในส่วนที่ 2 ต่อ โดยในส่วนที่ 2 นี้ พนักงานสัมภาษณ์เป็นผู้อ่านบัตรคำแต่ละใบให้ผู้ตอบฟังอีกครั้งหนึ่งและส่งบัตรคำที่อ่านแล้วทีละใบให้ผู้ตอบ และให้ผู้ตอบทำการเปรียบเทียบโดยเรียงลำดับบัตรคำที่ผู้ตอบเห็นว่า แสดงสถานะสุขภาพที่ดีที่สุด (จากจำนวนบัตรคำทั้ง 5 บัตร) ในความคิดของเขาไว้แถวบนสุด ส่วนบัตรที่แสดงสถานะสุขภาพที่ผู้ตอบเห็นว่าเลวร้ายที่สุดให้เรียงไว้แถวล่างสุด จากนั้นให้ผู้ตอบเรียงลำดับบัตรคำที่เหลือ โดยให้เรียงอยู่ในแถวเดียวกันกับบัตรคำบรรยายสถานะสุขภาพที่เขาเห็นว่าดีที่สุดและเลวร้ายที่สุด ซึ่งแบบฝึกหัดนี้จะทำให้เราทราบว่าบุคคลให้ค่าน้ำหนักแก่ความบกพร่องของสุขภาพในแต่ละมิติย่อยแตกต่างกันอย่างไร

4. เนื้อหาของแบบสำรวจ

แบบสำรวจ Health State Description ที่นำมาแปลเป็นภาษาไทยประกอบด้วยคำถามใน 2 ส่วน ดังนี้

- 1) ส่วนที่เป็นสถานะสุขภาพโดยรวมของบุคคล มีคำถาม 2 ข้อย่อย
- 2) ส่วนที่เป็นสถานะสุขภาพในมิติย่อย 8 ด้าน แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่
 - ส่วนที่ใช้ประเมินสถานะสุขภาพทางตรง 5 ด้าน ได้แก่ การมองเห็น อารมณ์ ความเจ็บปวดหรือความไม่สุขสบาย การเคลื่อนไหว สมาธิ ซึ่งมีคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 10 ข้อ (ด้านละ 2 ข้อ)
 - ส่วนที่ใช้ประเมินสถานะสุขภาพทางอ้อม 3 ด้าน ได้แก่ การนอนหลับและการมีชีวิตชีวา การดูแลตนเอง และสัมพันธภาพกับคนอื่น ซึ่งมีคำถามรวมทั้งสิ้นจำนวน 6 ข้อ (ด้านละ 2 ข้อ)

โดยสรุปแล้วมีจำนวนคำถามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสถานะสุขภาพในแบบสำรวจชุดนี้ อยู่ทั้งสิ้นจำนวน 20 ข้อ คำถามในแต่ละข้อมีการถามสถานะสุขภาพย้อนหลังไป 30 วัน ซึ่งองค์การ

อนามัยโลกเชื่อว่าคนทั่วไปจะมีช่วงระยะเวลาของการจำรายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตได้ดีไม่เกิน 30 วัน นอกจากนี้ในการแปลแบบสำรวจชุดนี้ที่มิววิจัยได้สร้างแบบสอบถามในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมขึ้นมาด้วย และกำหนดให้เป็นส่วนแรกของแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองฉบับภาษาไทย ซึ่งในส่วนของคุณข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์นี้ ที่มิววิจัยได้ทำการปรับมาจากแบบสอบถามขององค์การอนามัยโลกทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

สำหรับระดับการประเมินสถานะสุขภาพที่นำมาใช้ในการประเมินสถานะสุขภาพโดยรวมของบุคคลใช้ระดับการประเมินแบบการจัดอันดับ (ordinal scale) ได้แก่ (ดีมาก) (ดี) (ปานกลาง) (ไม่ดี) (แย่มาก) ส่วนระดับการประเมินที่ใช้ในคำถามข้อ 1.2 เป็นต้นไป เป็นการวัดแบบจัดอันดับเช่นเดียวกัน แต่มีความหมายแตกต่างจากข้อที่ 1.1 ดังนี้ :

- ไม่มีความยากลำบาก = 1
- มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2
- มีความยากลำบากปานกลาง = 3
- มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4
- มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

1. การประเมินสุขภาพโดยรวม

ข้อคำถาม	ระดับของสถานะสุขภาพ				
	ดีมาก (1)	ดี (2)	ปานกลาง (3)	ไม่ดี (4)	แย่มาก (5)
1.1 โดยทั่วไปท่านจะประเมินสถานะสุขภาพโดยรวมในวันนี้ของท่านให้อยู่ในระดับใด ขอให้ท่านพิจารณาทั้งสถานะสุขภาพร่างกายและสถานะสุขภาพจิตใจ (อารมณ์)					
1.2 โดยรวมแล้วในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน การทำงานหรือการทำกิจวัตรประจำวันในระดับใด (โดยขอให้ท่านพิจารณาจากภาพรวมของสถานะสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตของท่าน)					

2. การเคลื่อนไหว

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
2.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบาก ในการเคลื่อนไหวไปมาในบ้าน (ภายในห้อง ระหว่างห้อง ระหว่างชั้น) ในระดับใด (ความยากลำบากนี้ หมายความว่ารวมถึงการต้องมีคนช่วยเหลือหรือมีเครื่องช่วยในการเคลื่อนไหว)					
2.3 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันที่ต้องใช้กำลัง เช่น วิ่ง/ปั่นจักรยานเร็วๆ ในระยะทาง 3 กิโลเมตร เดินอะโรบิค ยกของหนัก หรือ ทำงานในไร่นา ในระดับใด					

3. การดูแลตนเอง

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
3.1 โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ หรือ สวมเสื้อผ้า (การไปเอาเสื้อผ้าจากตู้ การติดกระดุม การผูกเงื่อน) ในระดับใด (ถ้าหากตอบว่าไม่ได้อาบน้ำมาเลยใน 30 วันที่ผ่านมา สาเหตุเพราะมีปัญหาทางร่างกายทำให้อาบน้ำเองไม่ได้ ให้ตอบ “5” แต่ถ้าไม่ได้อาบน้ำเพราะ ขาดแคลนน้ำ หรือไม่อาบน้ำเพราะความเชื่อในวัฒนธรรมให้บันทึกว่า <u>ไม่เข้าข่าย</u> คร่อมในช่องคำตอบ)					
3.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการดูแล <u>ความเป็นระเบียบเรียบร้อย</u> ของตัวท่านเอง (หวีผม แต่งตัว แต่งหน้า) ในระดับใด					

4. ความเจ็บปวดและ/หรือไม่สบาย

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
4.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีอาการ <u>เจ็บปวดของร่างกาย</u> ในระดับใด หมายถึงทั้งอาการปวดที่เกิดขึ้นระยะสั้นหรือที่ปวดเป็นเวลา ซึ่งอาการเจ็บปวดนี้รบกวนหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจวัตรประจำวันของท่าน					
4.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมี <u>ความไม่สบายกาย</u> ในระดับใด					

5. การมีสมาธิ

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
5.1 โดยรวมแล้วในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน <u>การมีสมาธิหรือ การจดจำสิ่งต่าง ๆ</u> ในระดับใด (เช่น การมีสมาธิในระหว่างทำงาน อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ วาดภาพ ฟัง เล่นดนตรี ประกอบชิ้นส่วนเครื่องมือต่างๆ ในสถานการณ์ปกติที่ไม่มีเสียงอึกทึกคึกโครม ส่วนการจดจำสิ่งต่างๆ คือ การไม่ลืมทำกิจกรรมที่ต้องทำในชีวิตประจำวัน เช่น การนัดหมาย การจ่ายค่าโทรศัพท์ การไปซื้อของ)					
5.2 ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการ <u>เรียนรู้งานชนิดใหม่</u> ในระดับใด (ตัวอย่างเช่น เรียนรู้เส้นทางไปสถานที่ที่ไม่เคยไป วิธีเล่นเกมสชนิดใหม่ วิธีการทำอาหารชนิดใหม่ หรือทักษะใหม่ๆ ที่ได้เรียนรู้ในชีวิตประจำวัน)					

6. สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
6.1 โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่นหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ในระดับใด (หมายถึงสัมพันธภาพกับสามี/ภรรยา/คนรัก ญาติ เพื่อน ส่วนกิจกรรมทางสังคม หมายถึง การร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น เช่น กับเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน อาจเป็นกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เป็นต้น)					
6.2 ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการจัดการกับความขัดแย้ง และ ความตึงเครียด ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับคนอื่น ในระดับใด					

7. การมองเห็น

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
7.1 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (หรือในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด (ในการตอบให้ท่านคำนึงถึงความสามารถในการมองเห็นของท่านในสภาพอากาศหรือสภาพแวดล้อมปกติ ไม่ใช่สภาพอากาศที่มีหมอกลงจัด มีฝนตกหนัก หรือ มีพายุ ซึ่งอาจบดบังการมองเห็นของท่าน สำหรับท่านที่ใส่แว่นสายตาหรือคอนแทคเลนส์ ให้ท่านรายงานความสามารถในการมองเห็นในขณะที่ใส่แว่นสายตาหรือคอนแทคเลนส์อยู่)					
7.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมองเห็น และการให้รายละเอียดสิ่งของซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งประมาณช่วงแขน หรือ ระยะอ่านหนังสือในระดับใด (เป็นการรายงานในสภาพแวดล้อมที่มีแสงสว่างปกติ และสำหรับผู้ที่ใช้แว่นสายตาหรือคอนแทคเลนส์ให้รายงานความสามารถในการมองเห็นขณะที่ใส่แว่น/คอนแทคเลนส์)					

8. การนอนหลับและ/หรือความมีชีวิตชีวา

ข้อความ	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
8.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการหลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					
8.2 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอ และ ไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด					

9. อารมณ์

ข้อความ	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
9.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความรู้สึกเศร้าโศก หรือซึมเศร้า ในระดับใด					
9.2 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความรู้สึกกังวล หรือ กังวล ในระดับใด					

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การเลือกพื้นที่และประชากรสำหรับการทดสอบแบบสำรวจ

เนื่องจากการทดสอบแบบประเมินสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองฉบับภาษาไทยในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสำรวจ ดังนั้นเราต้องมั่นใจได้ว่าการทดสอบได้ทำครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มที่มีคุณลักษณะทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม หลากหลาย การศึกษาครั้งนี้จึงได้เลือกพื้นที่ศึกษาที่ครอบคลุมเขตวัฒนธรรมและเขตภูมิศาสตร์ของประเทศไทยทั้ง 5 ภาค โดยมีการสุ่มเลือกจังหวัดที่ทำการเก็บข้อมูลของแต่ละภาคแบบเจาะจง โดยคำนึงถึงการเป็นตัวแทนของความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละภาค ดังนี้

- ภาคกลาง ทดสอบในกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- ภาคตะวันออก ทดสอบในกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชลบุรี
- ภาคเหนือ ทดสอบในกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดเชียงใหม่
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทดสอบในกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี
- ภาคใต้ ทดสอบกับกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ใน จังหวัดยะลา

ประชากรที่สุ่มเลือกมาทดลองตอบแบบสำรวจเป็นประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มอายุ ดังนี้ กลุ่มอายุ 18-29 ปี กลุ่มอายุ 30-44 ปี กลุ่มอายุ 45-59 ปี กลุ่มอายุ 60-69 ปี และ กลุ่มอายุ 70 ปี ขึ้นไป การทดสอบแบบสำรวจได้ครอบคลุมประชากรเป้าหมายทุกกลุ่มอายุทั้งเพศหญิงและเพศชาย นอกจากนี้การเก็บข้อมูลยังกระจายตัวตามคุณลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของผู้ตอบแบบสำรวจด้วย วิธีการสุ่มเลือกผู้ตอบแบบสำรวจในแต่ละจังหวัดกระทำตามความสะดวก (Convenient sampling) โดยทีมวิจัยได้กำหนดเกณฑ์กว้างๆ ไว้ว่า ในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ที่ไม่ใช่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้ทำการทดสอบแบบสำรวจเฉพาะกับประชากรที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลเท่านั้น และให้ทดสอบกับประชากรหญิงและชายในจำนวนเท่าๆ กัน จากการเลือกพื้นที่และประชากรดังกล่าว ทำให้ได้จำนวนประชากรตัวอย่างที่ใช้ทดสอบแบบสำรวจในครั้งนี้ทั้งสิ้น 420 คน โดยแบ่งเป็น ผู้ตอบแบบสำรวจโดยเพศหญิง 211 คน และเพศชาย 209 คน ซึ่งกระจายอยู่ใน 5 พื้นที่ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 1 ข้างล่างนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่ศึกษา เพศ และชนิดของแบบสำรวจ

ชนิดของแบบสำรวจ	พื้นที่ศึกษา										รวม		
	กรุงเทพฯ		ชลบุรี		เชียงใหม่		อุบลฯ		ยะลา				
	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	รวม
แบบสำรวจ HSD	40	40	40	40	40	40	51	49	40	40	211	209	420
แบบสำรวจ Vignettes ชุด A	10	10	10	10	10	10	14	11	10	10	54	51	105
แบบสำรวจ Vignettes ชุด B	10	10	10	10	10	10	12	13	10	10	52	53	105
แบบสำรวจ Vignettes ชุด C	10	10	10	10	10	10	14	11	10	10	54	51	105
แบบสำรวจ Vignettes ชุด D	10	10	10	10	10	10	11	14	10	10	51	54	105
แบบสำรวจ HSV ชุด A	20	20	20	20	20	20	28	22	20	20	108	102	210
แบบสำรวจ HSV ชุด B	20	20	20	20	20	20	23	27	20	20	103	107	210

2. วิธีการเก็บข้อมูลและการอบรมพนักงานสัมภาษณ์

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการทดสอบแบบประเมินสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ซึ่งใช้วิธีการให้ประชากรที่เลือกเป็นตัวอย่างตอบแบบสำรวจที่ต้องการจะทดสอบโดยการสัมภาษณ์ซึ่งหน้า (Face to face interview) กล่าวคือ มีพนักงานสัมภาษณ์เป็นผู้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยพนักงานสัมภาษณ์ทุกคนเป็นคนในพื้นที่ที่ทำการศึกษา และได้ผ่านการอบรมจากนักวิจัยประจำโครงการเพื่อให้เกิดความเข้าใจกับคำถามรายข้อทุกข้อทั้งในภาษาไทยกลางและภาษาถิ่นมาเป็นอย่างดี ในการอบรมพนักงานสัมภาษณ์นั้นทีมวิจัยได้นำคู่มือขององค์การอนามัยโลก คือ World Health Survey: Guide to Administration and Question By Question Specifications (2002) มาเป็นแนวทางในการอบรม คำอธิบายในคู่มือนี้ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ บริบท และรายละเอียดเนื้อหาในแต่ละคำถามรายข้อไว้ดีมาก ทั้งนี้เพื่อช่วยให้พนักงานสัมภาษณ์เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและลึกซึ้งกับคำถามในแต่ละข้อ สามารถที่จะอธิบายคำถามใหม่ได้เมื่อผู้ตอบแบบสำรวจเกิดความไม่เข้าใจคำถามที่ปรากฏอยู่ในแบบสำรวจ และพนักงาน

สัมภาษณ์เหล่านี้ยังได้รับการอบรมให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนทราบเทคนิคการสัมภาษณ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มต้นหลังจากที่เลือกกลุ่มตัวอย่างได้แล้ว คือ ก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ทุกครั้งพนักงานสัมภาษณ์จะอธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย ลักษณะของแบบสำรวจ ระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ นอกจากนี้โครงการยังให้ความสำคัญกับการให้ความยินยอมโดยวาจา ในการเข้าร่วมโครงการศึกษาของผู้ที่ได้รับการสุ่มมาทำการสัมภาษณ์ พนักงานสัมภาษณ์จะอธิบายเงื่อนไขต่างๆ ของการเข้าร่วมโครงการ แก่กลุ่มประชากรที่ถูกสุ่มเลือก ตลอดจนให้ข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่างว่า ถ้าหากรู้สึกไม่สบายใจหรือกดดัน พวกเขาสามารถปฏิเสธการตอบหรือถอนตัวออกจากการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลเสียใด ๆ ต่อพวกเขาเลย หลังจากกลุ่มตัวอย่างเข้าใจชัดเจนดีแล้ว จึงขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ เมื่อสัมภาษณ์เสร็จพนักงานสัมภาษณ์ตรวจสอบเช็คความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ

3. วิธีการศึกษา

โครงการนี้จะใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน 2 ปี โดยเริ่มตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2545 และ สิ้นสุดโครงการในเดือน มกราคม 2547 โดยมีรายละเอียดขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

3.1. ทีมวิจัยทำการแปลแบบสำรวจ 3 ชุด คือ Health State Description, Health State Description Vignettes และ Health State Valuations ในการแปลแบบสำรวจทั้ง 3 ชุดนี้ ผู้วิจัยยึดหลักการแปลตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก คือ การแปลให้ตรงกับแนวคิดในข้อคำถาม (conceptual equivalence) มากกว่าการแปลภาษาแบบตรงไปตรงมา (literal/linguistic equivalence) หลังจากนั้นทีมวิจัยได้ส่งแบบสำรวจที่แปลเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแบบสำรวจที่แปลเป็นภาษาไทย โดยให้ความสำคัญใน 2 ประเด็นหลัก คือ

- **ความถูกต้องของเนื้อหาที่จัดแปล** วิธีการคือนำเครื่องมือที่แปลเป็นภาษาไทยเสร็จแล้วมาแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ (Back translation) โดยผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ 2 ภาษา คือภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- **ความเหมาะสมของเนื้อหาต่อบริบทสังคมของคนไทย** วิธีการคือนำเครื่องมือฉบับแปลเป็นภาษาไทยให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 คน ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสมของเนื้อหาต่อบริบทสังคมไทย ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางสาขาสังคมศาสตร์ สาขากฎนิติกรรมศาสตร์ และสาขาแพทยศาสตร์ ที่มีความรู้

ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับบริบทสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนพฤติกรรมและความ
บกพร่องทางสุขภาพของคนไทยด้วย

3.2 ทำการปรับปรุงแบบสำรวจที่แปลตามจากผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

3.3 นำแบบสำรวจทั้ง 3 ชุดไปใช้ทดสอบครั้งที่ 1 (pilot test) จำนวนอย่างละ 50 ชุด กับ
กลุ่มประชากรตัวอย่างในจังหวัดชลบุรี โดยมีนักศึกษาปริญญาโทสาขาพยาบาลศาสตร์ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นพนักงานสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพื่อดูคุณภาพของคำถามว่าผู้ตอบและผู้สัมภาษณ์มี
ปัญหาในการทำความเข้าใจกับคำถามข้อใดบ้างเพื่อจะได้ทำการปรับแก้ให้เหมาะสมก่อนนำไปทำ
ทดสอบจริง ผลจากการทำ pilot test พบว่า คำถามรายชื่อในแบบประเมินทั้ง 3 ชุด มีความยาวมาก
เกินไป พนักงานสัมภาษณ์ต้องใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงทำการสัมภาษณ์ และคำถามแต่ละข้อก็มี
ความยากในการที่จะทำความเข้าใจทั้งสำหรับคนถามและคนตอบ ทำให้ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูก
สัมภาษณ์เกิดความเบื่อหน่ายในการถามและตอบแบบสำรวจ ที่เป็นเช่นนี้เพราะทีมวิจัยได้นำแบบ
สำรวจฉบับดั้งเดิม (original version) ที่ยังไม่ได้ทำการปรับแก้ไขขององค์การอนามัยโลกมาแปล
เพราะในขณะที่เริ่มโครงการศึกษานี้อยู่ในช่วงที่องค์การอนามัยโลกกำลังปรับแก้แบบสำรวจชุดนี้อยู่
พอดี ผลจากการทำ pilot test ครั้งนี้ ทำให้ทีมวิจัยตัดสินใจนำแบบสำรวจชุดที่องค์การอนามัยโลก
ปรับแก้ไขใหม่ (revised version) ที่สั้นกว่าเดิมและคำถามที่เข้าใจง่ายกว่ามาแปลใหม่ โดยผ่าน
ขั้นตอนการแปลและการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญเช่นเดียวกับการแปลในครั้งแรก

3.5 นำแบบสำรวจทั้ง 3 ชุด ที่แปลใหม่และตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบจริงใน
ประชากรไทย 5 พื้นที่ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนของวิธีการเก็บข้อมูล) แบบสำรวจชุดใหม่ที่รวม
Health State Description, Health State Description Vignettes และ Health State Valuations ไว้
ด้วยกัน ใช้เวลาในการสัมภาษณ์โดยเฉลี่ยประมาณ 45-50 นาที เท่านั้น ซึ่งใช้เวลาสั้นกว่าแบบสำรวจ
ชุดเดิมประมาณ 1 ชั่วโมง และยังใช้ง่ายกว่าฉบับเก่ามาก

3.6 ในขั้นตอนของการเก็บข้อมูลได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสำรวจแต่ละชุด
โดยพนักงานสัมภาษณ์และผู้รับผิดชอบการเก็บข้อมูลภาคสนามในแต่ละพื้นที่

3.7 นำแบบสำรวจที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัส และทำการประมวลผล
ทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสำรวจ และ วิเคราะห์การกระจาย
ของคำตอบรายข้อว่ามีลักษณะอย่างไร เพราะฉะนั้นผลการวิเคราะห์แบบสำรวจที่เสนอในรายงาน
ฉบับนี้จึงเป็นผลจากการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสำรวจ Health State Description, Health State
Description Vignettes และ Health State Valuations ชุดที่องค์การอนามัยโลกได้ปรับแก้ครั้งสุดท้าย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการศึกษา

ก่อนที่จะนำแบบสำรวจทั้ง 3 ชุด ไปใช้ทดสอบจริง ทีมวิจัยได้วิเคราะห์ความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสำรวจโดยทีมผู้แปลแบบสำรวจและทีมผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง เมื่อเสร็จสิ้นงานเก็บข้อมูลภาคสนาม ทีมวิจัยได้ทำการตรวจเช็คข้อมูลที่ได้จากการทดสอบแบบสำรวจ และทำการกำหนดและให้รหัสตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นำข้อมูลไปลงรหัส ตรวจเช็คความถูกต้องของการลงรหัสข้อมูล ตลอดจนตรวจเช็คความถูกต้องของการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นทีมวิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อดูคุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง และ ดูการกระจายของคำตอบในแบบสำรวจสถานะสุขภาพ สถิติที่ใช้เพื่อการนี้ เป็น Descriptive Statistics คือ หาค่าร้อยละ นอกจากนี้ยังทำการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสำรวจ (Reliability) โดยใช้สถิติประเภท Nonparametric Test ได้แก่ Spearman Rank Correlation และ Chi square test รายละเอียดต่อไปนี้เป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 2 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	215	51.2
ชาย	205	48.8
รวม	420	100.0
อายุ (ปี) (Rang 18-85, $X = 49.5$, $SD = 18.9$)		
18-29	83	19.8
30-44	86	20.5
45-59	86	20.5
60-69	84	20.0
>70	81	19.2
รวม	420	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา		
ไม่มีการศึกษา	30	7.1
ประถมศึกษา	215	51.2
มัธยมศึกษา	90	21.4
อนุปริญญา	37	8.8
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	45	11.4
รวม	420	100.0
ศาสนา		
พุทธ	341	81.2
อิสลาม	75	17.9
คริสต์	4	1.0
รวม	420	100.0
อาชีพปัจจุบัน		
ข้าราชการ/พนักงาน/ลูกจ้างของรัฐ	57	13.7
พนักงาน/ลูกจ้างบริษัทเอกชน	44	10.6
ธุรกิจส่วนตัว	92	22.1
เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน	4	1.0
เกษตรกร	69	16.6
รับจ้างทั่วไป	17	4.1
ไม่ได้ทำงานที่มีค่าจ้าง/ค่าตอบแทน	133	32.0
รวม	416	100.0
ภูมิลำเนาเดิม		
ภาคกลาง	63	15.8
ภาคตะวันออก	79	19.8
ภาคใต้	62	15.5
ภาคเหนือ	76	19.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	118	29.6
ประเทศจีน	1	0.3
รวม	399	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาปัจจุบัน (พื้นที่เก็บข้อมูล)		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	80	19.0
ชลบุรี	80	19.0
ยะลา	80	19.0
เชียงใหม่	80	19.0
อุบลราชธานี	100	24.0
รวม	420	100.0

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบ
 ประเมินตนเอง ประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิงจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน ร้อยละ 48.8 และ
 51.2 ตามลำดับ อายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสำรวจ 49.5 ปี กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายอยู่ในทุกกลุ่มอายุ
 ในจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ กลุ่มอายุ 18-29 ปี มีร้อยละ 19.8 กลุ่มอายุ 30-44 ปี ร้อยละ 20.4
 กลุ่มอายุ 45-59 ปี มีร้อยละ 20.5 กลุ่มอายุ 60-69 ปี มีร้อยละ 20 และกลุ่มอายุ 70 ปีขึ้นไปมีร้อยละ
 19.2 กลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 51.2 และจบการศึกษาในระดับ
 มัธยมศึกษา ร้อยละ 21.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 81.2 และนับถือศาสนา
 อิสลามร้อยละ 17.9 ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานที่ได้รับค่าจ้าง/ค่าตอบแทนร้อยละ 32 เช่น ทำงานบ้าน
 ในขณะที่ทำธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 22.1 และเป็นเกษตรกรร้อยละ 16.6 ส่วนภูมิลำเนาเดิมของผู้ตอบ
 แบบสอบถามพบว่า เกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 29.6 เกิดในภาคตะวันออกร้อยละ 19.8
 เกิดในภาคเหนือร้อยละ 19 เกิดในภาคกลางร้อยละ 15.8 และเกิดในภาคใต้ร้อยละ 15.5

ตาราง 3 การกระจายของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่เก็บข้อมูล

ลักษณะทางประชากร	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	ชลบุรี	ยะลา	เชียงใหม่	อุบลราชธานี	รวม
เพศ						
หญิง	42 (52.5)	41 (21.3)	40 (50.0)	41 (51.3)	51 (51.0)	215 (51.2)
ชาย	38 (47.5)	39 (48.8)	40 (50.0)	39 (48.3)	49 (49.0)	205 (48.8)
รวม	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	420 (100.0)
อายุ (ปี)						
18-29	16 (20.0)	17 (21.2)	16 (20.0)	16 (20.0)	18 (18.0)	83 (19.8)
30-44	16 (20.0)	15 (18.8)	15 (18.8)	15 (18.8)	25 (25.0)	86 (20.5)
45-59	16 (20.0)	16 (20.0)	17 (21.2)	16 (20.0)	21 (21.0)	86 (20.5)
60-69	17 (21.2)	16 (20.0)	16 (20.0)	17 (21.2)	18 (18.0)	84 (20.0)
>70	15 (18.8)	16 (20.0)	16 (20.0)	16 (20.0)	18 (18.0)	81 (19.2)
รวม	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	420 (100.0)
X	49.59	48.86	49.15	49.48	49.69	
SD	18.19	18.93	50.50	18.74	18.02	
การศึกษา						
ไม่มีการศึกษา	3 (3.8)	5 (6.2)	17 (21.3)	4 (5.0)	1 (1.0)	30 (7.1)
ประถมศึกษา	30 (37.5)	41(51.3)	41(51.3)	45 (56.3)	58 (58.0)	215 (51.2)
มัธยมศึกษา	19 (23.7)	23 (28.8)	15 (18.8)	14 (17.5)	19 (19.0)	90 (21.4)
อนุปริญญา	13 (16.2)	5 (6.3)	4 (5.0)	7 (8.7)	8 (8.0)	37 (8.8)
ปริญญาตรีหรือ สูงกว่า	15 (18.8)	6 (7.5)	3 (3.8)	10 (12.5)	14 (14.0)	48 (11.5)
รวม	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	420 (100.0)
ศาสนา						
พุทธ	77 (96.3)	80 (100.0)	5(6.2)	79 (98.2)	100 (100.0)	341 (81.2)
อิสลาม	3 (3.7)	0 (0.0)	75 (93.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	78 (18.6)
คริสต์	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.2)
รวม	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	80 (100.0)	420 (100.0)

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	ชลบุรี	ยะลา	เชียงใหม่	อุบลราชธานี	รวม
อาชีพปัจจุบัน						
ข้าราชการ/พนักงาน/ ลูกจ้างของรัฐบาล	7 (8.9)	5 (6.2)	6 (7.6)	15 (18.8)	24 (24.0)	57 (13.7)
พนักงาน/ลูกจ้าง บริษัทเอกชน	12 (15.4)	12 (15.0)	6 (7.6)	10 (12.5)	4 (4.0)	44 (10.6)
ทำธุรกิจส่วนตัว	16 (20.5)	26 (32.5)	19 (24.4)	14 (17.5)	17 (17.0)	92 (22.1)
เจ้าหน้าที่องค์กร เอกชน	3 (3.8)	-	-	-	1 (1.0)	4 (0.9)
เกษตรกร	2 (2.5)	8 (10.0)	19 (24.4)	11 (13.8)	29 (29.0)	69 (16.6)
รับจ้างทั่วไป	-	4 (5.0)	1 (1.3)	5 (6.3)	7 (7.0)	17 (4.1)
ไม่ได้ทำงาน/ไม่มี ค่าจ้าง/ค่าตอบแทน	38 (48.7)	25 (31.3)	27 (34.7)	25 (31.3)	18 (18.0)	133 (32.0)
รวม	78 (100.0)	80 (100.0)	78 (100.0)	80 (100.0)	100 (100.0)	416 (100.0)

สำหรับตาราง 3 ให้รายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ทั้ง 5 พื้นที่ ซึ่งนำแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองไปทดสอบจริง จะเห็นว่าการทดสอบในแต่ละพื้นที่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทนของลักษณะทางประชากร เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และศาสนา ที่หลากหลาย สอดคล้องกับเงื่อนไขทางประชากรที่ดำรงอยู่จริงในแต่ละภาคของประเทศไทย ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่าการทดสอบแบบสำรวจในครั้งนี้ไม่ได้ทดสอบในประชากรเพียงเฉพาะกลุ่ม แต่มีความครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มในทุกพื้นที่ที่ทดสอบ เป็นไปตามกรอบแนวคิดของการพัฒนาแบบสำรวจชุดนี้ขององค์การอนามัยโลก

2. แบบแผนการกระจายของคำตอบรายข้อทุกข้อใน Health State Description

ตาราง 4 การกระจายของคำตอบข้อ 1.1 (สถานะสุขภาพโดยรวมในวันนี้ของท่าน)
จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสำรวจ

ลักษณะทางประชากร	ระดับการประเมิน					รวม
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	แย่มาก	
เพศ	26	70	102	17	0	215
หญิง	(12.1)	(32.6)	(47.4)	(7.9)	(0.0)	(100.0)
ชาย	20	88	77	20	0	205
	(9.8)	(42.9)	(37.6)	(9.8)	(0.0)	(100.0)
พื้นที่ศึกษา						
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	9	37	30	4	0	80
(ภาคกลาง)	(11.3)	(46.3)	(37.5)	(5.0)	(0.0)	(100.0)
ชลบุรี	10	27	33	10	0	80
(ภาคตะวันออก)	(12.5)	(33.8)	(41.3)	(12.5)	(0.0)	(100.0)
ยะลา	6	22	39	13	0	80
(ภาคใต้)	(7.5)	(27.5)	(48.8)	(16.3)	(0.0)	(100.0)
เชียงใหม่	14	33	33	0	0	80
(ภาคเหนือ)	(17.5)	(41.3)	(41.3)	(0.0)	(0.0)	(100.0)
อุบลราชธานี	7	39	44	10	0	100
(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)	(7.0)	(39.0)	(44.0)	(10.0)	(0.0)	(100.0)
ศาสนา						
ศาสนาพุทธ	40	137	140	24	0	341
	(11.7)	(40.2)	(41.1)	(7.0)	(0.0)	(100.0)
ศาสนาอิสลาม	6	19	37	13	0	75
	(8.0)	(25.3)	(49.3)	(17.3)	(0.0)	(100.0)
ศาสนาคริสต์	0	2	2	0	0	4
	(0.0)	(50.0)	(50.0)	(0.0)	(0.0)	(100.0)

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	ระดับการประเมิน					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	แย่มาก	รวม
ระดับการศึกษา						
ไม่มีการศึกษา	0	5	19	6	0	30
	(0.0)	(16.7)	(63.7)	(20.0)	(0.0)	(100.0)
ประถมศึกษา	21	62	109	23	0	215
	(9.8)	(28.8)	(50.7)	(10.7)	(0.0)	(100.0)
มัธยมศึกษา	7	47	33	3	0	90
	(7.8)	(52.2)	(36.7)	(3.3)	(0.0)	(100.0)
อนุปริญญา	11	19	5	2	0	37
	(29.7)	(51.4)	(13.5)	(5.4)	(0.0)	(100.0)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	7	25	13	7	0	48
	(14.6)	(52.1)	(27.1)	(6.3)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ						
กลุ่มอายุ 18-29 ปี	15	43	22	3	0	83
	(18.1)	(51.8)	(26.5)	(3.6)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ 30-34 ปี	10	43	28	5	0	86
	(11.6)	(50.0)	(32.6)	(5.8)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ 45-59 ปี	6	33	40	7	0	86
	(7.0)	(38.4)	(46.5)	(8.1)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ 60-69 ปี	5	24	48	7	0	84
	(6.0)	(28.6)	(57.1)	(8.3)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ >70 ปี	10	15	41	15	0	81
	(12.3)	(18.5)	(50.6)	(18.5)	(0.0)	(100.0)

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	ระดับการประเมิน					รวม
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	แย่มาก	
อาชีพปัจจุบัน						
ข้าราชการ พนักงานของรัฐ	8	27	19	3	0	57
	(14.0)	(42.4)	(33.3)	(5.3)	(0.0)	(100.0)
พนักงานบริษัทเอกชน	6	20	15	3	0	44
	(13.6)	(45.5)	(34.1)	(6.8)	(0.0)	(100.0)
ทำธุรกิจส่วนตัว	7	38	37	10	0.	92
	(2.6)	(41.3)	(40.2)	(10.9)	(0.0)	(100.0)
เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน	1	2	1	0	0	4
	(25.0)	(50.0)	(25.0)	(0.0)	(0.0)	(100.0)
เกษตรกร	5	18	39	7	0	69
	(7.2)	(26.1)	(56.5)	(10.1)	(0.0)	(100.0)
รับจ้างทั่วไป	3	7	7	0	0	17
	(17.6)	(41.2)	(41.2)	(0.0)	(0.0)	(100.0)
ไม่ได้ทำงานที่มีค่าจ้างหรือ ค่าตอบแทน	15	44	60	14	0	133
	(11.3)	(33.1)	(45.1)	(10.5)	(0.0)	(100.0)

ตาราง 4 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์การกระจายของคำตอบในคำถามข้อที่ 1.1 จากแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง ซึ่งถามว่า “ท่านจะประเมินสุขภาพโดยรวมในวันนี้ของท่านให้อยู่ในระดับใด โดยขอให้ท่านพิจารณาทั้งสถานะสุขภาพทางกายและสถานะสุขภาพทางจิตใจ (อารมณ์)” จากผลการวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ พบว่า แบบแผนของคำตอบในข้อนี้ของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะมีคุณลักษณะเฉพาะ คือ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ภูมิลำเนา แตกต่างกันก็ตาม แบบแผนการประเมินสถานะสุขภาพโดยรวมของตนเอง ณ วันที่ตอบแบบสำรวจของประชากรส่วนใหญ่ อยู่ใน **ระดับปานกลาง ถึงระดับดี** ในขณะที่คำตอบใน **ระดับแย่** มีจำนวนร้อยละที่น้อยมาก และคำตอบที่อยู่ใน **ระดับแย่มาก** มีค่าร้อยละเป็นศูนย์ ซึ่งการพบคำตอบที่เป็นไปในลักษณะแบบแผนเดียวกันเช่นนี้ อาจใช้เป็นตัวบ่งบอกได้ว่าคำถามข้อ 1.1 เป็นคำถามที่มี consistency สูง นอกจากนี้อาจจะบอกได้ถึงวิธีคิด/วิธีประเมิน

เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพของคนไทยที่ไปเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมด้วย กล่าวคือ คนไทยอาจไม่ชอบการประเมินสุขภาพที่สุดโต่งไปด้านใดด้านหนึ่ง

ตาราง 5 การกระจายของคำตอบข้อ 1.2 (ระดับของความยากลำบากในการทำงานหรือการทำกิจวัตรประจำวัน ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา) จำแนกตามลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสำรวจ

ลักษณะทางประชากร	ระดับของความยากลำบาก					รวม
	ไม่มี	มีเล็กน้อย	มีปานกลาง	มีรุนแรงมาก	มีมากที่สุด/ทำไม่ได้เลย	
เพศ	67	63	71	13	1	215
เพศหญิง	(31.2)	(29.3)	(33.0)	(6.0)	(0.5)	(100.0)
เพศชาย	70	67	59	8	1	205
	(34.1)	(32.7)	(28.0)	(3.9)	(0.5)	(100.0)
พื้นที่ศึกษา						
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	20	30	27	3	0	80
(ภาคกลาง)	(25.0)	(37.5)	(33.8)	(3.8)	(0.0)	(100.0)
ชลบุรี	42	16	19	3	0	80
(ภาคตะวันออก)	(52.2)	(20.0)	(23.8)	(3.8)	(0.0)	(100.0)
ยะลา	16	25	31	8	0	80
(ภาคใต้)	(20.0)	(31.3)	(38.8)	(10.0)	(0.0)	(100.0)
เชียงใหม่	34	28	17	1	0	80
(ภาคเหนือ)	(42.5)	(35.0)	(21.3)	(1.3)	(0.0)	(100.0)
อุบลราชธานี	25	31	36	6	2	100
(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)	(25.0)	(31.0)	(36.0)	(6.0)	(2.0)	(100.0)

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	ระดับของความยากลำบาก					รวม
	ไม่มี	มีเล็กน้อย	มีปานกลาง	มีรุนแรงมาก	มีมากที่สุด/ ทำไม่ได้เลย	
ระดับการศึกษา	9	5	11	5	0	30
ไม่มีการศึกษา	(30.0)	(16.7)	(76.7)	(16.7)	(0.0)	(100.0)
ประถมศึกษา	84	49	69	11	2	215
	(39.1)	(22.8)	(32.1)	(5.1)	(0.9)	(100.0)
มัธยมศึกษา	25	38	25	2	0	90
	(27.8)	(42.2)	(27.8)	(2.2)	(0.0)	(100.0)
อนุปริญญา	10	14	12	1	0	37
	(27.0)	(37.8)	(32.4)	(2.7)	(0.0)	(100.0)
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	9	24	13	2	0	48
	(18.8)	(50.0)	(27.1)	(4.2)	(0.0)	(100.0)
อายุ						
กลุ่มอายุ 18-29 ปี	15	37	31	0	0	83
	(18.1)	(44.6)	(37.33)	(0.0)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ 30-34 ปี	29	31	23	3	0	86
	(33.7)	(36.0)	(26.7)	(3.6)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ 45-59 ปี	36	18	29	3	0	86
	(41.8)	(20.9)	(33.7)	(3.5)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ 60-69 ปี	27	25	26	6	0	84
	(32.1)	(29.2)	(31.0)	(7.1)	(0.0)	(100.0)
กลุ่มอายุ >70 ปี	30	19	21	9	2	81
	(37.0)	(23.5)	(25.9)	(11.1)	(2.5)	(100.0)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากร	ระดับของความยากลำบาก					รวม
	ไม่มี	มีเล็กน้อย	มีปานกลาง	มีรุนแรงมาก	มีมากที่สุด/ ทำไม่ได้เลย	
ศาสนาที่นับถือ						
ศาสนาพุทธ	125 (36.7)	102 (29.9)	99 (29.0)	13 (3.8)	2 (0.6)	341 (100.0)
ศาสนาอิสลาม	11 (14.7)	25 (33.3)	31 (41.3)	8 (10.7)	0 (0.0)	75 (100.0)
ศาสนาคริสต์	1 (25.0)	3 (75.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)
อาชีพในปัจจุบัน						
ข้าราชการ พนักงานของรัฐ	18 (31.6)	22 (38.6)	15 (26.3)	2 (3.5)	0 (0.0)	57 (100.0)
พนักงานบริษัทเอกชน	21 (47.7)	13 (29.3)	9 (20.5)	1 (2.3)	0 (0.0)	44 (100.0)
ทำธุรกิจส่วนตัว	28 (30.4)	27 (29.3)	31 (33.7)	5 (5.4)	1 (1.1)	92 (100.0)
เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน	1 (25.0)	1 (25.0)	2 (50.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (100.0)
เกษตรกร	23 (33.3)	16 (23.2)	28 (40.6)	2 (2.9)	0 (0.0)	69 (100.0)
รับจ้างทั่วไป	86 (52.9)	7 (41.2)	1 (5.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (100.0)
ไม่ได้ทำงานที่มีค่าจ้างหรือค่าตอบแทน	33 (24.8)	44 (33.1)	44 (33.1)	11 (8.3)	1 (0.8)	133 (100.0)

ตาราง 5 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์การกระจายของคำตอบในคำถามข้อที่ 1.2 จากแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง ซึ่งถามว่า “โดยรวมแล้วในช่วง 30 วันที่ผ่านมา

ท่านมีความยากลำบาก ในการทำงานหรือทำกิจวัตรประจำวัน ในระดับใด (โดยขอให้ท่านพิจารณาจากภาพรวมของสถานะสุขภาพทางร่างกายและสถานะสุขภาพจิตใจของท่าน)” จากผลการวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละ พบว่า ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง ประเมินระดับความยากลำบากในการทำงานหรือทำกิจวัตรประจำวันของตนเองในช่วง 30 วันที่ผ่านมาอันเนื่องมาจากสถานะของสุขภาพกายและจิตใจอยู่ใน 3 ระดับด้วยกัน คือ **ระดับไม่มีความยากลำบาก ระดับมีความยากลำบากเล็กน้อย และระดับมีความยากลำบากปานกลาง** ในขณะที่คำตอบใน **ระดับมีความยากลำบากรุนแรง และระดับมีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ทำกิจกรรมไม่ได้เลย** มีจำนวนร้อยละที่น้อยมาก แบบแผนของคำตอบในข้อนี้ของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการพบคำตอบที่เป็นไปในลักษณะแบบแผนเดียวกันเช่นนี้ อาจใช้เป็นตัวบ่งบอกได้ว่าคำถามข้อ 1.2 เป็นคำถามที่มี consistency สูง แต่อย่างไรก็ตามคำตอบของทั้ง 3 ระดับนี้ มีการกระจายแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะเฉพาะทางประชากร คือ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา ภูมิลำเนา ที่แตกต่างกัน

ตาราง 6 การกระจายของคำตอบจากคำถามข้อที่ 2.1 ถึง ข้อที่ 9.2 (การประเมินสถานะสุขภาพใน 8 มิติย่อย ได้แก่ การเคลื่อนไหว การดูแลตนเอง ความเจ็บปวดและ/หรือความไม่สบาย การมีสมาธิ สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การมองเห็น การนอนหลับ และ/หรือความมีชีวิตชีวา และภาวะอารมณ์/จิตใจ)

(ความหมายของระดับการประเมินความยากลำบาก ดังนี้ 1 = ไม่มีความยากลำบาก, 2 = มีความยากลำบากเล็กน้อย, 3 = มีความยากลำบากปานกลาง, 4 = มีความยากลำบากรุนแรงมาก, และ 5 = มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย)

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
คำถามข้อ 2 มิติการเคลื่อนไหว ข้อ 2.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบาก ในการเคลื่อนไหวไปมาในบ้าน	257 (37.4)	92 (21.9)	52 (12.4)	18 (4.3)	1 (0.2)
ข้อ 2.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบาก ในการทำกิจวัตรประจำวันที่ต้องใช้กำลัง เช่น วิ่ง/ปั่นจักรยานเร็วๆ ในระยะทาง 3 กิโลเมตร เดินอะโรบิค ยกของหนัก หรือ ทำงานในไร่นา ในระดับใด	183 (43.6)	97 (23.1)	75 (17.9)	44 (10.5)	21 (5.0)
คำถามข้อ 3 มิติการดูแลตนเอง ข้อ 3.1 โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ หรือ สวมเสื้อผ้า (การไปเอาเสื้อผ้าจากตู้ การติดกระดุม การผูกเงื่อน) ในระดับใด	353 (84.0)	44 (10.5)	20 (4.8)	0 (0.0)	3 (0.7)
ข้อ 3.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบาก ในการดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของตัวท่านเอง (หวีผม แต่งตัว แต่งหน้า) ในระดับใด	349 (83.1)	46 (11.0)	23 (5.5)	1 (0.2)	1 (0.2)

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
คำถามข้อ 4 มิติความเจ็บปวดและไม่สุขสบาย ข้อ 4.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีอาการเจ็บปวดของร่างกาย ในระดับใด หมายถึงรวมทั้งอาการปวดที่เกิดขึ้นระยะสั้นหรือที่ปวดเป็นเวลา ซึ่งอาการเจ็บปวดนี้รบกวนหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบกิจวัตรประจำวันของท่าน	116 (77.6)	175 (41.7)	96 (22.9)	11 (7.4)	2 (0.5)
ข้อ 4.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความไม่สุขสบายภายในระดับใด	139 (33.1)	157 (37.4)	99 (23.6)	24 (5.7)	1 (0.2)
คำถามข้อ 5 มิติการมีสมาธิ ข้อ 5.1 โดยรวมแล้วในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมีสมาธิหรือ การจดจำสิ่งต่าง ๆ ในระดับใด	157 (37.4)	153 (36.4)	89 (21.2)	17 (4.0)	4 (1.0)
ข้อ 5.2 ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการเรียนรู้งานชนิดใหม่ในระดับใด	180 (42.9)	125 (29.8)	82 (19.5)	27 (6.4)	6 (1.4)
คำถามข้อ 6 มิติสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ข้อ 6.1 โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่น หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ในระดับใด	294 (70.0)	73 (17.4)	46 (11.0)	7 (1.7)	0 (0.0)
ข้อ 6.2 ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการจัดการกับความขัดแย้ง และ ความตึงเครียด ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับคนอื่น ในระดับใด	212 (50.5)	137 (32.6)	56 (13.3)	10 (2.4)	5 (1.2)

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ระดับของความยากลำบาก				
	1	2	3	4	5
คำถามข้อ 7 มิติการมองเห็น ข้อ 7.1 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน	278 (66.2)	57 (13.6)	47 (11.2)	33 (7.9)	5 (1.2)
ข้อ 7.2 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การให้รายละเอียด สิ่งของซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งประมาณช่วงแขน หรือ ระยะอ่านหนังสือในระดับใด	282 (67.1)	73 (12.4)	37 (8.8)	20 (4.8)	8 (1.9)
คำถามข้อ 8 มิติการนอนหลับและ/หรือความมีชีวิตชีวา ข้อ 8.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมี ปัญหาเกี่ยวกับการ หลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอน กลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด	193 (46.0)	113 (26.9)	80 (19.0)	29 (6.9)	5 (1.2)
ข้อ 8.2 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีความรู้สึก พักผ่อนไม่เพียงพอ และ ไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด	145 (34.5)	159 (37.9)	88 (21.0)	24 (5.7)	4 (1.0)
คำถามข้อ 9 มิติภาวะอารมณ์/จิตใจ ข้อ 9.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมี ความรู้สึกเศร้าโศก หรือซึมเศร้า ในระดับใด	201 (47.9)	134 (31.9)	67 (16.0)	15 (3.6)	3 (0.7)
ข้อ 9.2 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมี ความรู้สึกกังวลหรือ กังวลใจ ในระดับใด	165 (39.3)	145 (34.5)	79 (18.8)	27 (6.4)	4 (1.0)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6 แสดงให้เห็นการกระจายของคำตอบ ที่ประชากรกลุ่มตัวอย่างทำการการประเมินสถานะสุขภาพของตนเองในช่วง 30 วันที่ผ่านมา โดยทำการประเมินสถานะสุขภาพในมิติย่อยของสุขภาพ 8 มิติ พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินสถานะสุขภาพของตนเองว่า **ไม่มีความยากลำบาก** ในการทำกิจกรรมหรือกิจวัตรต่างๆ ตามรายละเอียดใน

คำถามตั้งแต่ข้อที่ 2.1 ถึง ข้อที่ 9.2 ยกเว้น คำตอบใน **คำถามข้อ 4.2** ซึ่งถามว่า “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความไม่สุขสบายกาย ในระดับใด” เพียงข้อเดียวที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่า **มีความยากลำบากเล็กน้อย**

3. ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสำรวจ (Content Validity)

3.1 การแปลแบบสำรวจ

ทีมวิจัยทำหน้าที่เป็นผู้แปลแบบสำรวจทั้ง 3 ชุด โดยนักวิจัยทั้ง 2 คน มีความชำนาญในสาขาที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการแปลแบบสำรวจนี้ คือ นักวิจัยท่านหนึ่งมีความรู้ในสาขาพยาบาลศาสตร์ อีกท่านหนึ่งมีความรู้ในสาขามานุษยวิทยาวัฒนธรรม ซึ่งทั้งสองสาขาสามารถนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันในการแปลแบบสำรวจนี้ให้มีความตรงด้านเนื้อหาและมีความสอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมไทย สิ่งที่ผู้แปลให้ความสำคัญมากที่สุดในการแปลแบบสำรวจนี้ คือ การทำให้ข้อคำถามแต่ละข้อใช้ภาษาที่กระชับ อ่านเข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสนในการตีความ นอกจากนี้นักวิจัยได้ยึดหลักการแปลแบบสำรวจสถานะสุขภาพตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกด้วย คือ ให้ความสำคัญกับการแปล concept มากกว่าการแปลที่พยายามหาคำศัพท์ในภาษาไทยให้ตรงกับภาษาอังกฤษมาใช้แทนที่กัน เพราะการใช้หลักการแปลในวิธีหลังมีข้อจำกัดในเรื่องการเลือกใช้คำศัพท์อย่างมาก เนื่องจากคำศัพท์บางคำที่มีในภาษาอังกฤษไม่มีคำศัพท์ที่ใช้แทนกันได้ทันทีในภาษาไทย อย่างไรก็ตามในการแปลคำศัพท์บางคำจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้แปลได้เลือกคำที่มีความหมายใกล้เคียงมาใช้แทน และใช้วิธีการอธิบายขยายความคำศัพท์ร่วมด้วย ตัวอย่างคำศัพท์ที่ไม่สามารถหาคำศัพท์ภาษาไทยแทนได้ตรงๆ ทันที เช่น Cognitive และ Affect ซึ่งผู้แปลพยายามทำความเข้าใจกับความหมายและ concept ของคำเหล่านี้ และทำการแปลโดยเลือกใช้คำศัพท์ในภาษาไทยที่ให้ความหมายใกล้เคียงที่สุดกับความหมายที่ต้องการสื่อในภาษาอังกฤษ โดยคำว่า Cognitive ผู้แปลได้แปลเป็นภาษาไทยว่า “การมีสมาธิ” แทนคำว่า “การรับรู้” ซึ่งเป็นคำที่นักวิชาการไทยเคยแปลไว้และนำมาใช้ในสาขาจิตวิทยาหรือสังคมวิทยา ส่วนคำว่า Affects ผู้แปลได้แปลเป็นภาษาไทยว่า “อารมณ์” เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์ในหมวดคำถามเกี่ยวกับมิติย่อยของสุขภาพด้านอารมณ์หลายคำ เช่น Distress, Stress, Sad และ Low ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ไม่สามารถหาคำศัพท์ในภาษาไทยที่แยกแยะให้เห็นความแตกต่างในความหมายของคำเหล่านี้ได้มาใช้แทน ผู้แปลจึงใช้วิธีการแปลโดยการอธิบาย concept ของคำศัพท์เหล่านี้แทนเพื่อสื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันกับในภาษาอังกฤษ ในการแปล

แบบสำรวจนี้ผู้แปลยังได้ใช้คู่มือการสัมภาษณ์แบบสำรวจที่อธิบายวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อมาช่วยในการแปลด้วย คู่มือนี้คือ World Health Survey: Guide to Administration and Question By Question Specifications (2002) โดยคำอธิบายในคู่มือนี้ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบทของแต่ละคำถามไว้ดีมาก ซึ่งองค์การอนามัยโลกเขียนคู่มือนี้ขึ้นเพื่อช่วยให้นักงานสัมภาษณ์เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนในคำถามแต่ละข้อ นอกจากนี้ที่วิจัยได้ใช้คู่มือนี้มาเป็นแนวทางในการอบรมพนักงานสัมภาษณ์แล้ว ยังได้ดัดแปลงข้อมูลบางส่วนจากคู่มือนี้ไปใช้อธิบายคำถามบางข้อที่ยังขาดความชัดเจนให้มีความชัดเจนขึ้น โดยเขียนใส่ไว้ในวงเล็บหลังคำถามแต่ละข้อ

3.2 การตรวจสอบความตรงของแบบสำรวจ

ที่วิจัยให้ความสำคัญกับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาในแบบสำรวจที่แปลแล้ว โดยส่งให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาแพทยศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์เป็นผู้ตรวจสอบแบบสอบถามที่แปลในแต่ละข้อ เพื่อพิจารณาว่ามีเนื้อหาถูกต้องตรงกับต้นฉบับภาษาอังกฤษหรือไม่ โดยเฉพาะการแปลศัพท์เฉพาะต่างๆ ในสาขาแพทยศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ อีกทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขามานุษยวิทยาวัฒนธรรมที่มีความรู้ความเข้าใจบริบทวัฒนธรรมไทย ช่วยตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสำรวจกับบริบททางวัฒนธรรม ในขั้นตอนนี้ได้มีการแก้ไขแบบสำรวจตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมยิ่งขึ้น หลังจากนั้นจึงส่งแบบสำรวจฉบับแปลไปให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ 2 ภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทำการแปลแบบสำรวจฉบับแปลเป็นภาษาไทยให้กลับเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้งหนึ่ง (Back Translation) เพื่อตรวจสอบว่าคำถามรายข้อในแบบสำรวจยังคงความหมายเดิมในฉบับภาษาอังกฤษไว้หรือไม่ จากการตรวจสอบความตรงโดยการทำ back translation พบว่าไม่มีข้อคำถามที่มีปัญหาเรื่องความหมายไม่ตรงกับในฉบับภาษาอังกฤษ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามรายข้อ

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบในคำถามข้อที่ 1.2 และคำตอบรายข้อของคำถามตั้งแต่ข้อที่ 2.1 ถึง ข้อที่ 9.2 โดยใช้ Spearman Rank Correlation เหตุผลที่ทำให้ที่วิจัยนำวิธีการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบในข้อที่ 1.2 และคำตอบรายข้อตั้งแต่ข้อที่ 2.1 ถึง ข้อที่ 9.2 โดยใช้ Spearman Rank Correlation มาใช้ เนื่องจากผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าคำถามในข้อ 1.2 ของ Health State Description เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบทำการประเมินสถานะสุขภาพของตนโดยรวม ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ว่าส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการทำงานหรือประกอบกิจวัตรประจำวันในระดับใด ซึ่งคำตอบที่ได้จากคำถามนี้ สามารถนำมาใช้ทำการ

ตรวจสอบคำตอบที่ได้มาจากคำถามอื่นๆ อีก 16 ข้อในแบบสำรวจชุดเดียวกันนี้ (ข้อ 2.1 ถึง ข้อ 9.2) ซึ่งเป็นการถามลงรายละเอียดในมิติย่อยของสุขภาพ 8 ด้าน โดยที่ถ้าหากคำตอบจากคำถามข้อ 1.2 มีความสัมพันธ์กับคำตอบของข้อที่ 2.1 ถึง 9.2 สูง ย่อมแสดงว่าคำถามข้อ 2.1 ถึงข้อ 9.2 มีความสอดคล้องกับคำถามข้อ 1.2 แสดงให้เห็นว่าแบบสำรวจนี้มีคุณภาพในแง่ที่ข้อคำถามมีความสอดคล้องกัน

ตาราง 7 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวม กับย่อยต่างๆ ของสถานะสุขภาพ ในกลุ่มตัวอย่างทุกพื้นที่ (ความสัมพันธ์ระหว่างคำถามข้อ 1.2 และกับคำถามทุกข้อในมิติย่อยของสถานะสุขภาพ ข้อที่ 2.1 ถึงข้อที่ 9.2)

คำถามในมิติย่อยของภาวะสุขภาพด้านต่างๆ 8 ด้าน	คำถามข้อ 1.2 ความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวม					
	ทุกพื้นที่ (n = 420)	แยกตามพื้นที่				
		กทม (n=80)	ชลบุรี (n=80)	ยะลา (n=80)	เชียงใหม่ (n=80)	อุบลราชธานี (n=100)
ข้อ 2 มิติการเคลื่อนไหว						
ข้อ 2.1 การเคลื่อนไหวในบ้าน	.397**	.396**	.418**	.471***	.178	.394***
ข้อ 2.2 การทำกิจกรรมที่ใช้กำลัง	.392**	.469**	.349**	.491***	.225*	.342**
ข้อ 3 มิติการดูแลตนเอง						
ข้อ 3.1 ความสะอาดร่างกาย	.344**	.351**	.400**	.445***	.299**	.193
ข้อ 3.2 ความเรียบร้อยของร่างกาย	.294**	.168	.276*	.483***	.418***	.120
ข้อ 4 มิติความเจ็บปวด						
ข้อ 4.1 อาการเจ็บปวด	.389**	.422**	.266*	.564***	.293**	.311**
ข้อ 4.2 ความไม่สุขสบาย	.383**	.373**	.284*	.490***	.344**	.324**

ตาราง 7 (ต่อ)

คำถามในมิตีย่อยของภาวะ สุขภาพด้านต่างๆ 8 ด้าน	คำถามข้อ 1.2 ความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวม					
	ทุกพื้นที่ (n = 420)	แยกตามพื้นที่				
		กทม (n=80)	ชลบุรี (n=80)	ยะลา (n=80)	เชียงใหม่ (n=80)	อุบลราชธานี (n=100)
ข้อ 5 มิติการมีสมาธิ						
ข้อ 5.1 การจดจำ	.384**	.321**	.379**	.504***	.466***	.196
ข้อ 5.2 การเรียนรู้งานใหม่	.321**	.353**	.134	.541***	.305**	.236*
ข้อ 6 มิติสัมพันธภาพกับ บุคคลอื่น						
ข้อ 6.1 การสร้างสัมพันธภาพ	.284**	.327**	.361**	.246*	.463***	.146
ข้อ 6.2 ความขัดแย้ง	.364**	.217*	.383**	.490***	.478***	.259**
ข้อ 7 มิติการมองเห็น						
ข้อ 7.1 การจำหน้าคนที่รู้จัก	.261**	.307**	.207	.357**	.022	.239*
ข้อ 7.2 การให้รายละเอียด สิ่งของ	.263**	.322**	.259*	.378**	.090	.150
ข้อ 8 มิติการนอนหลับ/ ความกระปรี้กระเปร่า						
ข้อ 8.1 ปัญหาการหลับ	.282**	.372**	.195	.432***	.300**	.055
ข้อ 8.2 การพักผ่อน	.330**	.507**	.242*	.477***	.491***	-.009
ข้อ 9 มิติอารมณ์						
ข้อ 9.1 ความรู้สึกเศร้าหมอง	.333**	.248*	.404**	.538***	.350**	.068
ข้อ 9.2 ความกลัดกลุ้มวิตกกังวล	.367**	.211	.441**	.549***	.390***	.169

* P-value < .05 ** P-value < .01 *** P-value < .001

จากตาราง 7 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำตอบเกี่ยวกับความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวม (ข้อ 1.2) กับภาวะสุขภาพ 8 มิติ ในกลุ่มตัวอย่างจากทุกพื้นที่พบว่า ความ

ยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวมใน 30 วันที่ผ่านมามีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพทั้ง 8 มิติย่อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมิติย่อยได้แก่ มิติการเคลื่อนไหว มิติการดูแลตนเอง มิติความเจ็บปวด มิติการมีสมาธิ มิติสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มิติการมองเห็น มิติการนอนหลับ/ความกระปรี้กระเปร่า และมิติอารมณ์ หมายความว่ามีความสอดคล้องกันของการประเมินตนเองเกี่ยวกับความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวมที่ประเมินด้วยคำถามเดียว กับภาวะสุขภาพมิติต่างๆ 8 มิติที่ประเมินด้วยคำถามมิติละ 2 ข้อ นั้นหมายถึงผู้ตอบมีความคงที่ในการประเมินภาวะสุขภาพของตนไม่ว่าประเมินโดยรวมหรือแยกประเมินแต่ละมิติย่อย ซึ่งก็ได้คำตอบตรงกันอธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพด้วยเจ้าของสุขภาพเองด้วยแบบสำรวจนี้มีความถูกต้องเชื่อถือได้

เมื่อแยกวิเคราะห์ตามพื้นที่ศึกษา พบผลดังนี้

- 1) **พื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล** พบว่า คำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพด้านความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวัน (ข้อ 1.2) มีความสัมพันธ์กับคำตอบสถานะสุขภาพด้านการเคลื่อนไหว ความเจ็บปวด การมีสมาธิ สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การมองเห็น การนอนหลับ/ความกระปรี้กระเปร่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับคำตอบด้านการดูแลตนเอง (ข้อ 3.2 การดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อย) และภาวะอารมณ์/จิตใจ (ข้อ 9.2 ความกลัดกลุ้ม)
- 2) **พื้นที่ชลบุรี** พบว่า คำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพด้านความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวัน (ข้อ 1.2) มีความสัมพันธ์กับคำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพใน มิติการเคลื่อนไหว มิติการดูแลตนเอง มิติความเจ็บปวด มิติสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น และมิติอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สัมพันธ์กับคำตอบในมิติการมีสมาธิ (ข้อ 5.2 การเรียนรู้งานใหม่) มิติการมองเห็น (ข้อ 7.1 การจำหน้าคนที่รู้จัก) และมิติการนอนหลับ/ความกระปรี้กระเปร่า (ข้อ 8.1 ปัญหาการหลับ)
- 3) **พื้นที่ยะลา** พบว่า คำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพด้านความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันมีความสัมพันธ์กับคำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพทั้ง 8 มิติ คือ มิติการเคลื่อนไหว มิติการดูแลตนเอง มิติความเจ็บปวด มิติการมีสมาธิ มิติความสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มิติการมองเห็น มิติการนอนหลับ/ความกระปรี้กระเปร่า และมิติภาวะอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 4) **พื้นที่เชียงใหม่** พบว่า คำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพด้านความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันมีความสัมพันธ์กับคำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพในมิติการดูแล

ตนเอง มิติความเจ็บปวด มิติการมีสมาธิ มิติความสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น มิติการนอนหลับ/ความกระปรี้กระเปร่า และมิติภาวะอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สัมพันธ์กับคำตอบในมิติการเคลื่อนไหว (ข้อ 2.1 การเคลื่อนไหวในบ้าน) และ มิติการมองเห็น (ข้อ 7.2 การจำหน้าคนรู้จักและการให้รายละเอียดสิ่งของ)

- 5) **พื้นที่อุบลราชธานี** พบว่า คำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพด้านความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันมีความสัมพันธ์กับคำตอบเกี่ยวกับสถานะสุขภาพในมิติการเคลื่อนไหว มิติความเจ็บปวด และมิติอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่สัมพันธ์กับคำตอบด้านการดูแลตนเอง การมีสมาธิ ความสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น การมองเห็น การนอนหลับ/ความกระปรี้กระเปร่า และอารมณ์

5. ผลการวิเคราะห์ความเที่ยง

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์นี้ คือ เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง (Health State Description) ที่แปลเป็นภาษาไทยแล้ว และหาความเที่ยงของแบบสอบถามอีก 2 ชุดที่มีความเกี่ยวข้องกับ Health State Description คือ Health State Description Vignettes และ Health State Valuation ความเที่ยงของแบบสำรวจ หมายถึง เมื่อนำแบบสำรวจนี้ไปใช้เก็บข้อมูลในประชากรต่างกลุ่มกันหรือใช้ในประชากรกลุ่มเดียวกันแต่เก็บข้อมูลต่างเวลากัน ความเข้าใจหรือการตีความหมายของผู้ตอบต่อคำถามแต่ละข้อที่มีในแบบสำรวจก็ยังคงเดิม

ในการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือวัดสถานะสุขภาพในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ความเที่ยงของคำตอบรายข้อโดยประยุกต์ใช้ Chi-square test ส่วนเหตุผลของการประยุกต์ใช้ Chi-Square test เพื่อหาความเที่ยงของแบบสำรวจทั้ง 3 ชุด เนื่องจากแบบวัดทั้ง 3 ชุดนี้ มีระดับค่าของการวัดเป็นลำดับ (Rank score หรือ Ordinal scale) ซึ่งไม่มีสถิติวิเคราะห์โดยตรง ในการวิเคราะห์นี้เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมา 2 กลุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งการเลือกแบบนี้จะช่วยลดความลำเอียงในการแบ่งกลุ่ม และการจัดกระทำแบบนี้เป็นการกระทำเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องของคำถามรายข้อในแบบสำรวจ

ตาราง 8 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State
Description โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 218$, $n_2 = 202$)

ข้อคำถาม	chi- square	df	p-value
ข้อ 1.1	1.863	3	.600
ข้อ 1.2	9.249	4	.055
ข้อ 2.1	3.823	4	.431
ข้อ 2.2	3.496	4	.478
ข้อ 3.1	0.562	3	.905
ข้อ 3.2	2.567	4	.633
ข้อ 4.1	4.826	4	.306
ข้อ 4.2	4.467	4	.347
ข้อ 5.1	5.485	4	.241
ข้อ 5.2	2.865	4	.581
ข้อ 6.1	1.491	3	.684
ข้อ 6.2	4.050	4	.399
ข้อ 7.1	3.314	3	.346
ข้อ 7.2	1.210	4	.877
ข้อ 7.3	3.507	4	.477
ข้อ 8.1	3.502	4	.478
ข้อ 8.2	4.315	4	.356
ข้อ 9.1	7.503	4	.112
ข้อ 9.2	3.090	4	.543

จากตาราง 8 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประเมินภาวะสุขภาพรายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า ผลการประเมินภาวะสุขภาพรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบ

วัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง ดังนั้นแบบประเมินภาวะสุขภาพชนิดนี้จึงไม่มีข้อใดจะต้องปรับ สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรคล้ายกันได้

ตารางที่ 9 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State
Description Vignettes ชุด A โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 59$, $n_2 = 46$)

รายข้อ	chi-square	df	p-value
ข้อ 1	1.924	4	.750
ข้อ 2	4.324	4	.364
ข้อ 3	3.869	3	.276
ข้อ 4	2.100	3	.552
ข้อ 5	4.333	4	.363
ข้อ 6	1.885	4	.757
ข้อ 7	0.527	2	.768
ข้อ 8	0.787	2	.675
ข้อ 9	3.632	3	.304
ข้อ 10	2.094	3	.553
ข้อ 11	7.314	3	.063
ข้อ 12	2.968	4	.563
ข้อ 13	1.575	3	.665
ข้อ 14	2.744	4	.602
ข้อ 15	3.814	2	.149
ข้อ 16	4.658	2	.097
ข้อ 17	0.984	3	.804
ข้อ 18	2.206	3	.531
ข้อ 19	2.206	3	.531
ข้อ 20	10.519	3	.015

จากตาราง 9 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมติ รายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า ผลการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้กรณี

สมมติรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้ มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง ยกเว้นข้อ 20 ที่คำตอบจาก 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ปรับแก้ไขข้อคำถามดังนี้ “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ดวงดาวมีความรู้สึกเครียด หรือกลุ่มใจในระดับใด”

ตาราง 10 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State

Description Vignettes ชุด B โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 46$, $n_2 = 59$)

รายข้อ	chi-square	df	p-value
ข้อ 1	7.461	4	.113
ข้อ 2	4.427	4	.351
ข้อ 3	1.442	4	.837
ข้อ 4	5.897	4	.207
ข้อ 5	2.758	3	.430
ข้อ 6	5.217	4	.266
ข้อ 7	1.954	3	.582
ข้อ 8	5.072	3	.167
ข้อ 9	0.894	2	.639
ข้อ 10	2.280	4	.684
ข้อ 11	3.410	3	.333
ข้อ 12	0.244	3	.970
ข้อ 13	1.935	4	.748
ข้อ 14	4.031	4	.402
ข้อ 15	0.735	3	.865
ข้อ 16	2.066	4	.724
ข้อ 17	0.741	4	.946
ข้อ 18	2.064	4	.724
ข้อ 19	6.719	3	.081
ข้อ 20	0.880	3	.830

จากตาราง 10 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบจาก Health State Description Vignettes ชุด B รายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า คำตอบทุกข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินสถานะสุขภาพแต่ละไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินสถานะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีความเที่ยง

ตาราง 11 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State Description Vignettes ชุด C โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 57, n_2 = 48$)

รายข้อ	Chi-square	df	p-value
ข้อ 1	5.328	4	.255
ข้อ 2	2.514	4	.642
ข้อ 3	5.032	4	.284
ข้อ 4	2.347	4	.672
ข้อ 5	0.898	4	.925
ข้อ 6	0.512	2	.774
ข้อ 7	8.230	3	.041
ข้อ 8	7.565	3	.056
ข้อ 9	6.204	4	.184
ข้อ 10	5.097	4	.277
ข้อ 11	1.372	4	.849
ข้อ 12	3.147	4	.534
ข้อ 13	8.792	4	.067
ข้อ 14	4.499	3	.212
ข้อ 15	5.922	4	.205
ข้อ 16	3.343	4	.502
ข้อ 17	5.540	4	.236
ข้อ 18	1.998	4	.736
ข้อ 19	1.809	3	.613
ข้อ 20	0.941	3	.816

จากตาราง 11 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมติ รายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า ผลการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมติรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้ มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง ยกเว้นข้อ 7 ที่คำตอบจาก 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ปรับแก้ไขข้อคำถามดังนี้ ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา “วัดมีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับในระดับใด (ปัญหาการนอนหลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อย กลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป)”

ตาราง 12 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State
Description Vignettes ชุด D โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 56, n_2 = 49$)

รายข้อ	Chi-square	df	p-value
ข้อ 1	1.791	3	.617
ข้อ 2	0.453	3	.929
ข้อ 3	1.815	4	.770
ข้อ 4	5.301	4	.258
ข้อ 5	9.530	4	.049
ข้อ 6	6.111	4	.191
ข้อ 7	1.734	3	.629
ข้อ 8	0.909	3	.823
ข้อ 9	1.865	3	.601
ข้อ 10	2.351	3	.503
ข้อ 11	5.960	4	.202
ข้อ 12	6.753	4	.149
ข้อ 13	1.446	3	.695
ข้อ 14	5.131	3	.162
ข้อ 15	2.524	4	.640
ข้อ 16	12.148	4	.016

ข้อ 17	2.551	4	.636
ข้อ 18	2.971	4	.563
ข้อ 19	0.782	4	.941
ข้อ 20	3.397	4	.494

จากตาราง 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมติ รายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า ผลการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมติรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้ มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง ยกเว้นข้อ 5 และ 6 ที่คำตอบจาก 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ปรับแก้ไขข้อคำถามดังนี้ ข้อ 5 ปรับแก้ไขเป็น “โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการดูแลตนเองในระดับใด (เช่น อาบน้ำ หรือ แต่งตัว)” และข้อ 6 ปรับแก้ไขเป็น “ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการทำสิ่งต่าง ๆ และคงไว้ซึ่งความเป็นตัวท่านเอง ในระดับใด (เช่น ความมีระเบียบเรียบร้อย)”

ตาราง 13 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State Valuation ชุด A โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 116$, $n_2 = 94$)

รายข้อ	Chi-square	df	p-value
ข้อ 1	5.211	4	.266
ข้อ 2	3.987	4	.408
ข้อ 3	7.513	4	.111
ข้อ 4	4.345	4	.361
ข้อ 5	0.700	4	.951
ข้อ 6	4.516	4	.341
ข้อ 7	9.542	4	.049
ข้อ 8	3.425	4	.489
ข้อ 9	1.535	4	.820

ข้อ 10	3.785	4	.436
ข้อ 11	3.309	4	.508
ข้อ 12	3.753	4	.440
ข้อ 13	3.155	4	.532
ข้อ 14	1.511	4	.825
ข้อ 15	0.027	4	1.000

จากตาราง 13 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้บัตรภาวะสุขภาพรายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า ผลการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้บัตรภาวะสุขภาพรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง ยกเว้นข้อ 7 ที่คำตอบจาก 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ปรับแก้ไขข้อคำถามดังนี้ “ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้มีความยากลำบากในการทำกิจกรรมที่ต้องใช้แรงมากในระดับใด เช่น วิ่งหรือปั่นจักรยาน 3 กิโลเมตร”

ตาราง 14 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบสถานะสุขภาพรายข้อของ Health State
Valuation ชุด B โดยใช้ Chi-Square test ($n_1 = 102$, $n_2 = 108$)

รายข้อ	Chi-square	df	p-value
ข้อ 1	2.437	4	.656
ข้อ 2	4.713	4	.318
ข้อ 3	1.265	4	.867
ข้อ 4	4.992	4	.288
ข้อ 5	4.404	4	.354
ข้อ 6	3.559	4	.469
ข้อ 7	8.678	4	.070
ข้อ 8	7.619	4	.107

ข้อ 9	3.113	4	.539
ข้อ 10	2.579	4	.631
ข้อ 11	7.219	4	.125
ข้อ 12	4.144	4	.387
ข้อ 13	5.324	4	.256
ข้อ 14	1.997	4	.736
ข้อ 15	4.875	4	.300

จากตารางที่ 14 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้บัตรภาวะสุขภาพรายข้อ ระหว่าง 2 กลุ่มที่เลือกมาด้วยการสุ่มอย่างง่าย พบว่า ผลการประเมินภาวะสุขภาพชนิดใช้บัตรภาวะสุขภาพรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้มีความสอดคล้องกัน แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดให้ผู้ตอบเป็นผู้ประเมินสุขภาพของตนเอง (Self-Assessment Health State Description) ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับคนไทย โดยทำการแปลและปรับปรุงแบบสำรวจสถานะสุขภาพที่องค์การอนามัยโลกพัฒนาขึ้นมาใช้เมื่อเร็วๆ นี้ หลังจากนั้นทีมวิจัยได้นำแบบสำรวจไปทำการทดสอบกับประชากรไทยในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดที่มีความเป็นตัวแทนของความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละภาค คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดยะลา กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ครอบคลุมเพศหญิงและชาย ที่มีอายุตั้งแต่ 18-85 ปี โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 18-29 ปี กลุ่มอายุ 30-44 ปี กลุ่มอายุ 45-59 ปี กลุ่มอายุ 60-69 ปี และ กลุ่มอายุ 70 ปี ขึ้นไป จำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนที่สมดุลกันทั้งระหว่างเพศและกลุ่มอายุ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองอาศัยอยู่ใน 5 จังหวัดที่เลือกมาเป็นตัวแทนในจำนวนสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 20 นอกจากนี้ยังประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือเป็นชายร้อยละ 48.8 และหญิงร้อยละ 51.2 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายอยู่ในทุกกลุ่มอายุในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือประมาณร้อยละ 20 ในแต่ละกลุ่มอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คือร้อยละ 51.2 รองลงมาจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 21.4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 81.2 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมานับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 17.9 ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานที่ได้รับค่าจ้าง/ค่าตอบแทนร้อยละ 32 รองลงมาทำธุรกิจส่วนตัวร้อยละ 22.1 และเป็นเกษตรกรร้อยละ 16.6 ส่วนภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 29.6 ภาคตะวันออกร้อยละ 19.8 ภาคเหนือร้อยละ 19 ภาคกลางร้อยละ 15.8 และภาคใต้ร้อยละ 15.5

1. **ความครอบคลุมของกลุ่มตัวอย่าง** การศึกษานี้กลุ่มตัวอย่างมาจากทุกภูมิภาคของประเทศไทยมีความเป็นตัวแทนของลักษณะทางประชากร เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา และ

ศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ทำให้มั่นใจได้ว่าการทดสอบแบบสำรวจในครั้งนี้มีความครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มในทุกพื้นที่ที่ทดสอบ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดดั้งเดิมของการพัฒนาแบบสำรวจชุดนี้ขององค์การอนามัยโลก

2. การกระจายของการประเมินสถานะสุขภาพ เมื่อพิจารณาการกระจายของการประเมินสุขภาพโดยรวมวันนี้ทั้งสถานะสุขภาพทางกายและสถานะสุขภาพทางจิตใจและอารมณ์ (คำถามข้อที่ 1.1) พบว่าคำตอบของกลุ่มตัวอย่างในคำถามเรื่องประเมินสถานะสุขภาพโดยรวมของตนเองมีความคล้ายคลึงกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีลักษณะทางประชากร เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และภูมิำเนาแตกต่างกันก็ตาม โดยที่ส่วนใหญ่ตอบว่า สุขภาพโดยรวมของตนอยู่ใน "ระดับปานกลาง" ถึง "ระดับดี" ส่วนคำตอบใน "ระดับไม่ดี" มีน้อยมากและไม่มีผู้ใดตอบว่าอยู่ใน "ระดับที่แย่มาก" คำตอบที่เป็นไปในลักษณะแบบแผนเดียวกันเช่นนี้ อาจอธิบายได้ว่าคำถามข้อที่ 1.1 เป็นคำถามที่มีความคงที่สูง นอกจากนี้อาจจะบอกได้ถึงวิธีคิดในการประเมินเรื่องสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มักจะประเมินกลางๆ ไม่สุดโต่งไปด้านใดด้านหนึ่งซึ่งน่าจะเกี่ยวพันกับความเชื่อในวัฒนธรรมไทย

ส่วนการกระจายของคำตอบในการประเมินสุขภาพโดยรวม ซึ่งต้องคำนึงถึงรายละเอียดเกี่ยวกับความยากลำบากในการทำกิจกรรมประจำวันทั้งสถานะสุขภาพทางกาย สถานะสุขภาพทางจิตใจและอารมณ์ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา (คำถามข้อที่ 1.2) พบว่า คำตอบส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างประเมินระดับความยากลำบากในการทำงานหรือทำกิจกรรมประจำวันอยู่ในระดับ "ไม่มีความยากลำบาก" ถึงระดับ "มีความยากลำบากปานกลาง" ในขณะที่คำตอบในระดับ "มีความยากลำบากรุนแรง" และระดับ "มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ทำกิจกรรมไม่ได้เลย" มีคนตอบน้อยมาก ในทำนองเดียวกันกับคำถามข้อ 1.1 คือ ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างจะมีลักษณะทางประชากร เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และภูมิำเนาแตกต่างกันก็ตาม แบบแผนของคำตอบในข้อนี้มีความคล้ายคลึงกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจอธิบายได้ว่าคำถามข้อนี้เป็นคำถามที่มีความคงที่สูง

นอกจากนี้ผลการประเมิน 2 ข้อแรกที่ได้ผลใกล้เคียงกันถึงแม้เป็นการถามให้ประเมินภาวะสุขภาพเฉพาะที่เกิดขึ้นวันนั้นและถามให้ประเมินในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ยังตอบคำถามหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับ **ความสามารถในการจำเหตุการณ์สุขภาพของผู้ประเมินเอง** ดังนั้นน่าจะอธิบายได้ว่าแบบทดสอบ 2 ข้อนี้จะใช้ได้

เมื่อพิจารณาการกระจายของคำตอบในการประเมินสถานะสุขภาพในมิติย่อยของสุขภาพ 8 มิติ คือ **มิติการเคลื่อนไหว มิติการดูแลตนเอง มิติความเจ็บปวดและ/หรือความไม่สุขสบาย**

มิติการมีสมาธิ มิติสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น มิติการมองเห็น มิติการนอนหลับและ/หรือความมีชีวิตชีวา และมิติภาวะอารมณ์/จิตใจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่มีความยากลำบากในการทำกิจกรรมหรือกิจวัตรต่างๆ ในทุกมิติ ยกเว้นมิติความเจ็บปวดหรือไม่สุขสบาย ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่ามีความยากลำบากเล็กน้อย นั่นคือแบบแผนของคำตอบในทั้ง 8 มิติทางสุขภาพมีความคล้ายคลึงกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจอธิบายได้ว่าคำถามทุกข้อเป็นคำถามที่มีความคงที่สูง

3. ความตรงของแบบสำรวจสถานะสุขภาพ แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเองนี้ ได้ถูกแปลและปรับปรุงโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผู้เชี่ยวชาญสาขาพฤติกรรมสุขภาพ และผู้เชี่ยวชาญทางสังคมศาสตร์ที่มีความเข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมไทย การปรับแบบสำรวจให้ความสำคัญกับความตรงตามแนวคิดขององค์ประกอบทางสุขภาพตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีความสั้น กระชับ เข้าใจง่าย ประชาชนทุกเพศ ทุกระดับการศึกษา ที่มีอายุตั้งแต่ 18-85 ปี สามารถตอบได้ **โดยในการนำแบบประเมินภาวะสุขภาพนี้ไปใช้ พนักงานสัมภาษณ์หรือผู้ตอบแบบสำรวจจะต้องอ่านทำความเข้าใจ ตลอดจนปฏิบัติตามคำอธิบายเพิ่มเติมที่ปรากฏอยู่ในแต่ละข้อคำถามของแบบสำรวจอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความตรงให้มากที่สุด**

4. ความเที่ยงของแบบสำรวจสถานะสุขภาพ การศึกษานี้ได้วิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสำรวจโดย

4.1 การหาความสอดคล้องในการประเมินความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวมกับภาวะสุขภาพแต่ละมิติทั้ง 8 ผลการศึกษาพบว่า คำตอบของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการประเมินความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวมใน 30 วันที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับคำตอบที่ทำการประเมินภาวะสุขภาพทั้ง 8 มิติ แสดงว่ามีความสอดคล้องกันของคำตอบในการประเมินตนเองเกี่ยวกับความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันโดยรวมที่ประเมินด้วยคำถามเดียวกับการประเมินภาวะสุขภาพในแต่ละมิติด้วยคำถามมิติละ 2 ข้อ นั้นหมายถึงผู้ตอบมีความคงที่ในการตอบหรือการประเมินภาวะสุขภาพของตน ไม่ว่าจะประเมินโดยรวมหรือแยกประเมินแต่ละมิติย่อย ซึ่งก็ได้คำตอบตรงกัน **อธิบายได้ว่าการประเมินภาวะสุขภาพด้วยเจ้าของสุขภาพเองด้วยแบบสำรวจนี้มีความถูกต้องเชื่อถือได้**

4.2 การหาความสัมพันธ์ของคำตอบในการประเมินภาวะสุขภาพรายข้อระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการทดสอบทั้งหมด ผลการศึกษาพบว่า คำตอบจากการประเมินภาวะสุขภาพรายข้อทุกข้อระหว่าง 2 กลุ่ม มีความสัมพันธ์กัน หมายความว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มนี้ประเมินภาวะสุขภาพแต่ละข้อเหมือนกัน หรือทั้ง 2 กลุ่มประเมินภาวะสุขภาพรายข้อไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่าคำตอบการประเมินภาวะสุขภาพโดยกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มนี้มีความสอดคล้องกัน **แสดงว่าแบบวัดนี้น่าจะมีค่าความเที่ยง ซึ่งสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะทางประชากรคล้ายกันได้**

ข้อเสนอแนะ

1. แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินเอง (Self-Assessment Health State Description) ที่ได้นำมาทดสอบ สามารถให้คำตอบที่ถูกต้องเชื่อถือได้ มีค่าความเที่ยงที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะทางประชากรคล้ายกันได้ (อายุ 18 – 85 ปี) นอกจากนี้ยังเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีความสั้น กระชับ เข้าใจง่าย สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ซึ่งสมควรนำไปใช้ในการประเมินสถานะสุขภาพประชากร ในการสำรวจสุ่มตัวอย่างระดับชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อศึกษาแนวโน้มของสถานะสุขภาพของประชากรไทย
2. เพื่อความตรงของเนื้อหาในแบบสำรวจที่จะนำไปประเมินสถานะสุขภาพของกลุ่มประชากรที่ใช้ภาษาท้องถิ่นในภาคต่างๆ ของประเทศ ควรทำคำแปลจากภาษาไทยกลางเป็นภาษาถิ่น เพื่อคงความตรงของเนื้อหาในแต่ละข้อคำถามไว้ และต้องทำการอบรมพนักงานสัมภาษณ์ในการใช้คำศัพท์ท้องถิ่นอธิบายคำถามในแต่ละภาค ให้มีความเข้าใจในเนื้อหาคำถามที่ตรงกัน
3. การศึกษาครั้งนี้ได้มีการทดสอบ การให้น้ำหนักสถานะสุขภาพโดยใช้เหตุการณ์สมมุติ (Health State Vignette) กับการใช้บัตรอธิบายสถานะสุขภาพและภาวะพิการทุพพลภาพ (Health State Valuations) ได้ข้อมูลเชิงปริมาณ ที่สมควรนำมาศึกษาต่อ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ ขององค์การอนามัยโลก เพื่อประเมินการค่าน้ำหนักสถานะสุขภาพ และภาวะพิการทุพพลภาพ (Disability Weight) ของประชากรไทย ที่อาจนำวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพมาร่วมใช้ด้วย เพื่อการใช้ประโยชน์ในการศึกษาภาวะโรค ในเวลาต่อไป
4. พนักงานสัมภาษณ์หรือผู้ตอบแบบทดสอบ จะต้องอ่านศึกษาและทำความเข้าใจ คำอธิบายขยายความที่ปรากฏอยู่ในคำถามแต่ละข้อ ซึ่งเปรียบเสมือนคู่มือของการใช้แบบทดสอบนี้ ก่อนถามหรือตอบแบบทดสอบ

บรรณานุกรม

- Chatterji, Somnath et. al., (2002). *The Conceptual basis for measuring and reporting on health*. Global Program on Evidence for Health Policy Discussion Paper No. 45, World Health Organization.
- Mathers, Colin et. al., (2001). *Estimates of Healthy life expectancy for 191 countries in the year 2000: methods and results*. Global Program on Evidence for Health Policy Discussion Paper No. 45, World Health Organization.
- Roberge, R., J.M., and Cranswick, K. (1999). Adjusting Life Expectancy to Account for Disability in a Population: A Comparison of Three Techniques. *In Social Indicator Research*, 48: 217-243.
- WHO. (2002). *World Health Survey: Guide to Administration and Question by Question Specifications*.

ภาคผนวก ก

แบบสำรวจฉบับภาษาไทยที่ปรับแก้ไขหลังการทดสอบ

- แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง
(Health State Description)
- แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมุติ ชุด A, B, C และ D
(Health State Vignettes set A, B, C and D)
- แบบสำรวจการประเมินสถานะสุขภาพโดยใช้บัตรค่าและการ
จัดอันดับ ชุด A และ B
(Health State Valuation set A and B)

แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดผู้ตอบประเมินตนเอง

แบบสอบถามเลขที่

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ท่านพูดภาษาอะไรเป็นภาษาหลัก

- ☐ ภาษากลาง ☐ ภาษาใต้ ☐ ภาษาคำเมือง ☐ ภาษาลาว
☐ ภาษาเขมร ☐ ภาษาจีน ☐ ภาษายาวี ☐ อื่นๆ ระบุ.....

2. ท่านเกิดที่จังหวัด.....

3. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่ที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

4. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ☐ หญิง ☐ ชาย

5. ผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุ.....ปี

6. ผู้ให้สัมภาษณ์มีน้ำหนัก.....กิโลกรัม

7. ผู้ให้สัมภาษณ์มีความสูง.....เซนติเมตร

8. ผู้ให้สัมภาษณ์มีปัญหาความบกพร่องของสุขภาพที่สังเกตเห็นได้โดยพนักงานสัมภาษณ์
คือ.....

9. สถานภาพสมรสของผู้ให้สัมภาษณ์

- ☐ เป็นโสด ☐ แต่งงาน ☐ แยกทาง ☐ หย่าร้าง
☐ เป็นหม้าย ☐ อยู่กินกับคนรัก ☐ อื่นๆ ระบุ.....

10. ท่านนับถือศาสนาอะไร

- ☐ พุทธ ☐ อิสลาม ☐ คริสต์ ☐ ไม่นับถือศาสนา

11. รวมจำนวนปีที่เข้ารับการศึกษาดังแต่ชั้นประถมศึกษาถึงระดับมหาวิทยาลัยของผู้ตอบแบบ
สำรวจ.....ปี

(ให้พนักงานสัมภาษณ์คำนวณจำนวนปีจากการสอบถามผู้ตอบแบบสำรวจว่าจบการศึกษาระดับใด)

12. ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านประกอบอาชีพหลักอะไร

- ☐ ผู้จัดการบริษัท ข้าราชการระดับสูง
- ☐ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ☐ วิศวกร ครู อาจารย์ นักบวช นักกฎหมาย
- ☐ พนักงานบัญชี พนักงานธนาคาร
- ☐ เสมียน พนักงานเก็บเงิน เลขานุการ
- ☐ อาชีพบริการ เช่น พนักงานขาย พ่อครัว/แม่ครัว ไกด์
- ☐ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำประมง เลี้ยงสัตว์
- ☐ อาชีพช่าง (เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเจียรนัยเพชรพลอย ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า)
- ☐ พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม (ระบุประเภทโรงงาน.....)
- ☐ คนขายของหาบเร่ คนเข็นรถองเท้า
- ☐ ทหาร ตำรวจ
- ☐ อาชีพรับจ้างระบุ.....
- ☐ ไม่ได้ประกอบอาชีพ

13. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร ระบุ.....

14. ปัจจุบันท่านมีจำนวนรายได้ที่เป็นเงินสดต่อเดือนจำนวน.....บาท

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสถานะสุขภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ในคำถามข้อ 1.1-9.2 ให้กาเครื่องหมายถูกในช่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก

1. การประเมินสถานะสุขภาพโดยรวม

ข้อคำถาม	ดีมาก (1)	ดี (2)	ปาน กลาง (3)	ไม่ดี (4)	แย่มาก (5)
1.1 ท่านจะประเมินสถานะสุขภาพโดยรวม ในวันนี้ของท่าน ให้อยู่ในระดับใด ขอให้ท่าน พิจารณาทั้งสถานะสุขภาพร่างกายและ สถานะสุขภาพจิตใจ (อารมณ์)					

ข้อคำถาม	ไม่มี (1)	มี เล็กน้อย (2)	มีปาน กลาง (3)	มี รุนแรง มาก (4)	มีมากที่สุด/ ไม่สามารถ ทำได้เลย (5)
1.2 โดยรวมแล้วในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน <u>การทำงานหรือ</u> <u>การทำกิจวัตรประจำวัน</u> ในระดับใด (โดย ขอให้ท่านพิจารณาจากภาพรวมของสถานะ สุขภาพกายและสุขภาพจิตของท่าน)					

□ คำอธิบายสำหรับคำถามตั้งแต่ข้อ 2.1-9.2

คำถามตั้งแต่ข้อ 2.1 ถึงข้อ 9.2 เป็นการทบทวนการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของร่างกายท่าน ในขณะที่ตอบคำถามเหล่านี้ ขอให้ท่านพิจารณาภาวะร่างกายของท่านเฉพาะในช่วง 30 วันที่ผ่านมา โดยให้พิจารณาทั้งวันที่ดีและวันที่ไม่ดี และเมื่อถามเกี่ยวกับความยากลำบาก ขอให้ท่านพิจารณาว่าโดยเฉลี่ยแล้วในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในขณะที่ทำกิจวัตรปกติประจำวันที่เคยทำหรือไม่

ความยากลำบาก ในที่นี้ หมายถึง ความจำเป็นที่ต้องใช้ความพยายามมากขึ้นเพื่อทำกิจวัตรปกติ หรือมีความไม่สบาย มีเจ็บปวด มีความเชื่องช้า เพิ่มขึ้นในขณะที่ทำกิจวัตรปกติ หรือ มีความเปลี่ยนแปลง เกิดขึ้นในการทำกิจวัตรปกติของท่าน

ในการตอบคำถามให้ผู้ตอบประเมินสถานะสุขภาพของตนเองตามเงื่อนไขสุขภาพจริงไม่ใช่เป็นการประเมินจากความรู้สึก และให้เลือกตอบเพียงข้อใดข้อหนึ่งจากค่าคะแนนที่มีค่าตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน ซึ่งแต่ละค่าคะแนนมีความหมายดังต่อไปนี้ (พนักงานสัมภาษณ์อ่านระดับของการประเมินสถานะสุขภาพ ให้ผู้ตอบแบบสำรวจฟัง)

ไม่มีความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3, มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

2. การเคลื่อนไหว

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
2.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบาก ในการเคลื่อนไหวไปมาในบ้าน (ภายในห้อง ระหว่างห้อง ระหว่างชั้น) ในระดับใด (ความยากลำบากนี้หมายถึงความรวมถึงการต้องมีคนช่วยเหลือ หรือมีเครื่องช่วยในการเคลื่อนไหว)					
2.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการทำกิจวัตรประจำวันที่ต้องใช้กำลัง เช่น วิ่ง/ปั่นจักรยานเร็วๆ ในระยะทาง 3 กิโลเมตร เดินอะโรบิค ยกของหนัก หรือ ทำงานในไร่ นา ในระดับใด					

3. การดูแลตนเอง

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
3.1 โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน <u>การดูแลตนเอง</u> เช่น อาบน้ำ หรือ สวมเสื้อผ้า (การไปเอาเสื้อผ้าจากผู้ การติดกระดุม การผูกเงื่อน) ในระดับใด (ถ้าหากตอบว่าไม่ได้อาบน้ำมาเลยใน 30 วันที่ผ่านมา สาเหตุเพราะมี ปัญหาทางร่างกายทำให้อาบน้ำเองไม่ได้ ให้ตอบ “5” แต่ถ้าไม่ได้อาบ เพราะ ขาดแคลนน้ำ หรือไม่อาบน้ำเพราะความเชื่อในวัฒนธรรมให้ บันทึกว่า <u>ไม่เข้าข่าย</u> คร่อมในช่องคำตอบ)					
3.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน <u>การดูแลความ เป็นระเบียบเรียบร้อย</u> ของตัวท่านเอง (หวีผม แต่งตัว แต่งหน้า) ใน ระดับใด					

4. ความเจ็บปวดและ/หรือไม่สุขสบาย

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
4.1. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีอาการ <u>เจ็บปวดของ ร่างกาย</u> ในระดับใด หมายถึงทั้งอาการปวดที่เกิดขึ้นระยะสั้นหรือที่ ปวดเป็นเวลา ซึ่งอาการเจ็บปวดนี้รบกวนหรือเป็นอุปสรรคต่อการ ประกอบกิจวัตรประจำวันของท่าน					
4.2 ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมี <u>ความไม่สุขสบายกาย</u> ในระดับใด					

5. การมีสมาธิ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
5.1. โดยรวมแล้วในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน <u>การมีสมาธิหรือ การจดจำสิ่งต่าง ๆ</u> ในระดับใด (เช่น การมีสมาธิใน ระหว่างทำงาน อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ วาดภาพ ฟัง เล่นดนตรี ประกอบชิ้นส่วนเครื่องมือต่างๆ ในสถานการณ์ปกติที่ไม่มีเสียงอื่นที่ก					

5. การมีสมาธิ (ต่อ)

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
คึกโครม ส่วนการจดจำสิ่งต่างๆ คือ การไม่ลืมทำกิจกรรมที่ต้องทำในชีวิตประจำวัน เช่น การนัดหมาย การจ่ายค่าโทรศัพท์ การไปซื้อของ)					
5.2. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการเรียนรู้งานชนิดใหม่ในระดับใด (ตัวอย่างเช่น เรียนรู้เส้นทางไปสถานที่ที่ไม่เคยไป วิธีเล่นเกมชนิดใหม่ วิธีการทำอาหารชนิดใหม่ หรือทักษะใหม่ๆ ที่ได้เรียนรู้ในชีวิตประจำวัน)					

6. สัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
6.1 โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่นหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในระดับใด (หมายถึงสัมพันธภาพกับสามี/ภรรยา/คนรัก ญาติ เพื่อน ส่วนกิจกรรมทางสังคม หมายถึง การร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น เช่น กับเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน อาจเป็นกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อชุมชน เป็นต้น)					
6.2 ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการจัดการกับความขัดแย้ง และ ความตึงเครียด ที่เกิดขึ้นระหว่างท่านกับคนอื่น ในระดับใด					

7. การมองเห็น

คำถามข้อนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความยากลำบากเกี่ยวกับการมองเห็นของบุคคลโดยให้ประเมินตัวเอง ไม่ใช่เป็นการวินิจฉัยของพนักงานสัมภาษณ์หรือนักวิจัย

ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7.1 ท่านใส่แว่นสายตาหรือใส่คอนแทคเลนส์หรือไม่ (คำถามนี้มีความจำเป็นเพื่อทราบถึงการใช้หรือไม่ใช้เครื่องช่วยในการมองเห็น เพราะในการตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 2071-2072 ผู้ตอบจะต้องคำนึงถึงการใช้เครื่องช่วยนี้ด้วย)		

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
7.2 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (หรือในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด (ในการตอบให้ท่านคำนึงถึงความสามารถในการมองเห็นของท่านในสภาพอากาศหรือสภาพแวดล้อมปกติ ไม่ใช่สภาพอากาศที่มีหมอกลงจัด มีฝนตกหนัก หรือ มีพายุ ซึ่งอาจบดบังการมองเห็นของท่าน สำหรับท่านที่ใส่แว่นสายตาหรือคอนแทคเลนส์ ให้ท่านรายงานความสามารถในการมองเห็นในขณะที่ใส่แว่นสายตาหรือคอนแทคเลนส์อยู่)					
7.3 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากในการมองเห็น และการให้รายละเอียดสิ่งของที่วางอยู่ในระยะห่างประมาณหนึ่งช่วงแขน หรือ ระยะอ่านหนังสือในระดับใด (ให้รายงานในสภาพแวดล้อมที่มีแสงสว่างระดับปกติ และสำหรับผู้ที่ใช้แว่นสายตาหรือคอนแทคเลนส์ ให้รายงานความสามารถในการมองเห็นขณะที่ใส่แว่น/คอนแทคเลนส์)					

8. การนอนหลับและ/หรือความกระปรี้กระเปร่า

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
8.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการหลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					
8.2 ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา ท่านมีปัญหาอันเนื่องมาจากรู้สึกว่าพักผ่อนไม่เพียงพอ และรู้สึกไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด (ปัญหาในที่นี้หมายถึงพลังและความกระปรี้กระเปร่าที่ลดลงซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน เช่น ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ลุล่วงหรือไม่สามารถปฏิบัติภาระกิจประจำวันได้)					

9. ภาวะอารมณ์/ความรู้สึก

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
9.1 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกเศร้าหมอง รู้สึกแย่ หรือ รู้สึกซึมเศร้า ในระดับใด (ปัญหาในที่นี้หมายถึง การที่ไม่สามารถปฏิบัติภาระกิจปกติได้อันเนื่องมาจากมีความรู้สึกดังกล่าว)					
9.2 โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความกลัดกลุ้มหรือความวิตกกังวล ในระดับใด (คำถามนี้ต้องการทราบถึงการมีภาวะอารมณ์ด้านลบของท่าน เช่น ความรู้สึกแย่ วิตกกังวล และตึงเครียด โดยที่ท่านไม่สามารถปล่อยวางจิตใจ ในทางตรงกันข้ามกลับเฝ้าครุ่นคิดแต่ในเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องคิด)					

จบการสัมภาษณ์เวลา..... :น.

แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมุติ (SET A)

แบบสอบถามเลขที่

--	--	--

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

□ คำอธิบาย

เรื่องสมมุติที่จะอ่านให้ท่านฟังต่อไปนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับความยากลำบากในสุขภาพด้านต่าง ๆ ของบุคคลที่สมมุติขึ้น เมื่อท่านฟังจบแล้วขอให้ท่านพิจารณาว่า บุคคลสมมุติในเรื่องมีปัญาสุขภาพหรือความยากลำบากเกี่ยวกับสุขภาพด้านต่าง ๆ ในระดับใด (ขอให้ท่านอธิบายสุขภาพของบุคคลนี้ในลักษณะเดียวกับที่ท่านอธิบายสุขภาพของตัวเองในแบบสอบถามชุดแรก) ในขณะที่ตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านคิดว่าบุคคลสมมุติในเรื่องเป็นบุคคลที่มีอายุและภูมิหลังเช่นเดียวกับตัวท่าน

ให้พนักงานสัมภาษณ์อ่านระดับของการประเมินสถานะสุขภาพ ให้ผู้ตอบแบบสำรวจฟัง/ให้ดู
 ไม่มี ความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3,
 มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

การเคลื่อนไหวและภาวะอารมณ์

อาหารรู้สึกวิตกกังวล กลุ้มใจ และ คิดเกี่ยวกับอนาคตในด้านลบ แต่เขารู้สึกดีขึ้นเมื่อมีคนอื่นอยู่ด้วย หรือเมื่อได้ทำในสิ่งที่เขาสนใจจริง ๆ เวลาที่อยู่ตามลำพังอาหารมักรู้สึกว่างเปล่าและไร้ค่า

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
1. โดยรวมแล้วในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อาหารมีความรู้สึกเศร้าหมอง รู้สึกแย่ หรือซึมเศร้า ในระดับใด					
2. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อาหารมีความรู้สึกกลุ้มใจ หรือ วิตกกังวล ในระดับใด					

นางไม่มีปัญหาในการเดิน วิ่ง หรือ การใช้มือ แขน และ ขา นางวิ่งจ็อกกิ้งระยะทาง 4 กิโลเมตร สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
3. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา นางมีความยากลำบาก ในการเคลื่อนไหว ในระดับใด					
4. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา นางมีความยากลำบากในการออกกำลังกาย เช่น วิ่ง หรือ ปั่นจักรยาน ระยะทาง 3 กิโลเมตร ในระดับใด					

สุชาติไม่ออกกำลังกาย เขาไม่สามารถขึ้นบันได หรือ ทำกิจกรรมที่ต้องใช้กำลังอื่นๆ ได้เพราะอ่อนมาก เขาสามารถหิ้วของจากการจ่ายตลาดได้ และทำงานบ้านเบา ๆ ได้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
5. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สุชาติมีความยากลำบาก ใน <u>การเคลื่อนไหวในระดับใด</u>					
6. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สุชาติมีความยากลำบากในการออกกำลัง <u>กายหนัก</u> เช่น วิ่ง หรือปั่นจักรยานในระยะทาง 3 กิโลเมตร ในระดับใด					

เกียรติเป็นอัมพาตตั้งแต่คอลงไป เขาไม่สามารถขยับแขนและขา หรือเปลี่ยนท่าได้ เขาต้องนอนบนเตียงตลอดเวลา

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
7. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา เกียรติมีความยากลำบาก ใน <u>การเคลื่อนไหว</u> ในระดับใด					
8. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา เกียรติมีความยากลำบากในการออกกำลัง <u>กายหนัก</u> เช่น วิ่ง หรือปั่นจักรยาน ในระยะทาง 3 กิโลเมตร ในระดับใด					

แมนเป็นคนรักชีวิตและมีความสุขตลอดเวลา เขาไม่เคยกลัวหรือรู้สึกผิดหวังกับอะไรเลย และสามารถจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
9. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา แมนมีความรู้สึกเศร้าหมอง <u>รู้สึกแย่</u> หรือ <u>รู้สึกซึมเศร้า</u> ในระดับใด					
10. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา แมนมีความรู้สึกกลัวหรือวิตกกังวล ในระดับใด					

รามสามารถเดินในระยะทาง 200 เมตร โดยไม่มีปัญหา แต่รู้สึกเหนื่อยหลังจากเดิน 1 กิโลเมตร หรือ ขึ้นบันไดเกินกว่าหนึ่งชั้น เขาไม่มีปัญหากับการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การหิ้วของที่ซื้อจากตลาด

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
11. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา รามมีความยากลำบาก ใน <u>การเคลื่อนไหว</u> ในระดับใด					

12. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา รามมีความยากลำบากในการออกกำลัง กายหนัก เช่น วิ่ง หรือปั่นจักรยานในระยะทาง 3 กิโลเมตร ในระดับใด					
--	--	--	--	--	--

ชีวินมีอาการบวมมากที่ขาทั้งสองข้างเพราะปัญหาสุขภาพ เขาต้องพยายามอย่างมากในการที่จะเดินไปมา
ภายในบ้านเพราะรู้สึกว่าเขาหนัก

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
13. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ชีวินมีความยากลำบาก ใน การเคลื่อนไหว ในระดับใด					
14. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ชีวินมีความยากลำบากในการออกกำลัง กายหนัก เช่น วิ่ง หรือจักรยาน ในระยะทาง 3 กิโลเมตร ในระดับใด					

วีณาเคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล 5 ครั้ง เนื่องจากพยายามฆ่าตัวตายมา 2 ครั้ง ในปีที่ผ่านมา และ
ทำร้ายตัวเองมา 3 ครั้ง ในช่วงเวลาต่างๆ กัน เธอรู้สึกวิตกกังวลเกือบทั้งวันในทุกวัน และไม่มีความหวังว่า
สิ่งต่างๆ จะดีขึ้น เธอเฝ้าคิดในการพยายามที่จะฆ่าตัวตายอีก

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
15. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา วีณามีความรู้สึกเศร้าหมอง รู้สึกแย่ หรือซึมเศร้า ในระดับใด					
16. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา วีณามีความรู้สึกกลัวหรือวิตกกังวล ใน ระดับใด					

สุดารู้สึกซึมเศร้าตลอดเวลาเธอร้องไห้บ่อยและรู้สึกหมดหวังเกี่ยวกับอนาคต สุดารู้สึกว่าตัวเองเป็นภาระให้
คนอื่น และคิดว่าควรจะตายเสียดีกว่าอยู่

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
17. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สุดารู้สึกเศร้าหมอง รู้สึกแย่ หรือซึมเศร้า ในระดับใด					
18. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สุดารู้สึกกลัวหรือวิตกกังวล ใน ระดับใด					

ดวงดาวสนุกกับการทำงานงานและกิจกรรมสังคม และโดยรวมแล้วเธอพึงพอใจกับชีวิตของตัวเอง ดวงดาวเกิดภาวะซึมเศร้า 1 ถึง 2 วัน ในทุก ๆ 3 สัปดาห์ และรู้สึกไม่สนใจในสิ่งที่เคยชอบ แต่สามารถทำกิจกรรมในแต่ละวันให้ผ่านไปได้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
19. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ดวงดาวมีความรู้สึกเศร้าโศกหรือซึมเศร้า ในระดับใด					
20. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ดวงดาวมีความรู้สึกตึงเครียด หรือ กังวล ในระดับใด					

จบการสัมภาษณ์เวลา..... :น.

แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมุติ (SET B)

แบบสอบถามเลขที่

--	--	--

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

□ คำอธิบาย

เรื่องสมมุติที่จะอ่านให้ท่านฟังต่อไปนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับความยากลำบากในสุขภาพด้านต่างๆ ของบุคคลที่สมมุติขึ้น เมื่อท่านฟังจบแล้วขอให้ท่านพิจารณาว่า บุคคลสมมุติในเรื่องมีปัญาสุขภาพหรือความยากลำบากเกี่ยวกับสุขภาพด้านต่างๆ ในระดับใด (ขอให้ท่านอธิบายสุขภาพของบุคคลนี้ในลักษณะเดียวกับที่ท่านอธิบายสุขภาพของตัวเองท่านเองในแบบสอบถามชุดแรก) ในขณะที่ตอบคำถามแต่ละข้อ ขอให้ท่านคิดว่าบุคคลสมมุติในเรื่องเป็นบุคคลที่มีอายุและมีภูมิหลังเช่นเดียวกับตัวท่าน

ให้พนักงานสัมภาษณ์อ่านระดับของการประเมินสถานะสุขภาพ ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟัง/ให้ดู
 ไม่มี ความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3,
 มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

ความเจ็บปวดและสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

สมชายมีอาการปวดที่ หัวเข่า ข้อศอก ข้อมือและนิ้วมือ เกือบตลอดเวลา โดยจะปวดมากในช่วงครึ่งวันเช้า แม้ว่ากรรรับประทานยาจะช่วยได้บ้างแต่เขารู้สึกไม่สุขสบายเวลาเคลื่อนไหว หัวและยกของ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
1. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สมชายมีอาการ <u>เจ็บหรือปวดตามร่างกาย</u> ในระดับใด					
2. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สมชายมี <u>ความไม่สุขสบายกาย</u> ในระดับใด					

ขจีมีความยากลำบากในการขึ้นลงบันไดและการเดิน ไม่สามารถออกไปนอกบ้านได้เท่าที่เธอต้องการ แต่มีเพื่อนหลายคนมาเยี่ยมเยียนเธอที่บ้าน เพื่อนของเธอเห็นเธอเป็นที่พึ่งทางใจที่ดี

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
3. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ขจีมีความยากลำบากในการ <u>มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นหรือการร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น</u> ในระดับใด					
4. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ขจีมีความยากลำบากในการ <u>จัดการกับความขัดแย้งและความตึงเครียดระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น</u> ในระดับใด					

ใด

อุษาทุกข์ทรมานจากอาการัมพฤกษ์ที่เริ่มต้นเมื่อ 3 เดือนก่อน ไม่มีเพื่อนแวะมาเยี่ยมเยียนเธออีกต่อไป เนื่องจากเธอไม่สามารถสื่อสารกับเพื่อนได้ อุษารู้สึกผิดหวังอยู่ตลอดเวลา เธอตะโกนใส่หน้าคนในครอบครัวทำให้พวกเขาหลบหลีกไม่เข้าใกล้เธอ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
5. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา อุษามีความยากลำบากใน <u>การมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น หรือการร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น</u> ในระดับใด					
6. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา อุษามีความยากลำบากในการจัดการกับ <u>ความขัดแย้ง และความตึงเครียดระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น</u> ในระดับใด					

ยานีจำไม่ได้ว่าเธอรู้สึกปวดครั้งสุดท้ายเมื่อไร เนื่องจากไม่มีอาการปวดมาหลายปีแล้ว ยานีไม่รู้สึกรู้ปวดใด ๆ เลยแม้กระทั่งหลังการทำงานที่ต้องใช้แรงมาก หรือหลังการออกกำลังกายหนัก

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
7. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ยานีมีอาการเจ็บหรือปวดตามตัว ในระดับใด					
8. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ยานีมีความไม่สุขสบายกาย ในระดับใด					

ชาลีมีเข้าร่วมในกิจกรรมสังคมที่เขาสนใจได้เท่าที่เขาต้องการโดยไม่มีข้อจำกัด เขาเข้ากับคนอื่นได้ดีและสนุกกับการพบปะคนใหม่ ๆ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
9. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ชาลีมีความยากลำบากในการ <u>มีสัมพันธภาพที่ดีกับคนอื่นหรือเข้าร่วมทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น</u> ในระดับใด					
10. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ชาลีมีความยากลำบากในการจัดการกับ <u>ความขัดแย้ง และความตึงเครียดระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น</u> ในระดับใด					

สมศักดิ์ปวดที่คอและแผ่กระจายไปที่แขนโดยที่อาการไม่ดีขึ้นเลยแม้รับประทานยาหรือรักษาด้วยวิธีอื่น อาการปวดรุนแรงตลอดเวลาทำให้เขานอนไม่ค่อยหลับตอนกลางคืน ในช่วงกลางวันสมชายไม่สามารถทำอะไรได้เลย ได้แต่นอนบนเตียง บ่อยครั้งทำให้เขาคิดจะจบชีวิตตัวเองลง

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
11. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สมชายมีอาการ <u>เจ็บหรือปวดตามร่างกาย</u> ในระดับใด					
12. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สมชายมี <u>ความไม่สุขสบายกาย</u> ในระดับใด					

สมศรีเข้ากับคนอื่นได้ดี เธอรู้ว่าไม่มีเพื่อนสนิท สมศรีไม่เคยพูดกับแม่ของเธอเลย 5 ปี และไม่ต้องการพบแม่ เพราะความตึงเครียดเหล่านี้ทำให้ครอบครัวของเธอไม่ชวนเธอเวลาที่มีการพบปะของสมาชิกครอบครัว

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
13. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา สมศรีมีความยากลำบากในการมี <u>สัมพันธภาพกับคนอื่นหรือการมีส่วนร่วม</u> ในกิจกรรมส่วนรวม ในระดับใด					
14. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา สมศรีมีความยากลำบากใน <u>การจัดการกับความขัดแย้ง และความตึงเครียดกับคนอื่น</u> ในระดับใด					

อัมพาปวดหัวเดือนละครั้ง อาการปวดดีขึ้นหลังจากรับประทานยา 1 ชั่วโมง ขณะที่ปวดหัวอัมพาสามารถทำงานหรือทำธุระได้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
15. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อัมพามีอาการ <u>เจ็บปวดตามตัว</u> ในระดับใด					
16. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อัมพามี <u>ความไม่สุขสบายกาย</u> ในระดับใด					

ชัยเป็นคนตาบอด อาศัยอยู่ในชนบทห่างไกลมาก ครอบครัวของชัยไม่อนุญาตให้ชัยออกจากบ้านเพราะว่ากลัวชัยจะได้รับอันตราย และบอกชัยว่าชัยเป็นภาระของครอบครัว คำพูดเหล่านี้ทำให้ชัยเสียใจและร้องไห้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
17. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ท่านมีความยากลำบากใน ท่านมีความยากลำบากใน <u>การมีสัมพันธภาพกับคนอื่นหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่วนรวม</u> ในระดับใด					
18. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา มีความยากลำบากใน <u>การจัดการกับ ความขัดแย้ง และความตึงเครียดกับคนอื่น</u> ในระดับใด					

ดาร์นีมีอาการปวดที่แม่กระจายลงไปที่แขนขวาและข้อมือขณะทำงานในตอนกลางวัน อาการปวดลดลงในตอนเย็นเมื่อหยุดทำงานกับคอมพิวเตอร์

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
19. โดยรวมแล้ว ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ดาร์นีมีอาการ <u>เจ็บปวดตามตัว</u> ในระดับใด					
20. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ดาร์นีมี <u>ความไม่สุขสบายกาย</u> ในระดับใด					

จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมุติ (SET C)

แบบสอบถามเลขที่

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

๑ คำอธิบาย

เรื่องสมมุติที่จะอ่านให้ท่านฟังต่อไปนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับความยากลำบากในสุขภาพด้านต่างๆ ของบุคคลที่สมมุติขึ้น เมื่อท่านฟังจบแล้วขอให้ท่านพิจารณาว่า บุคคลสมมุติในเรื่องมีปัญาสุขภาพหรือความยากลำบากเกี่ยวกับสุขภาพด้านต่างๆ ในระดับใด (ขอให้ท่านอธิบายสุขภาพของบุคคลนี้ในลักษณะเดียวกับที่ท่านอธิบายสุขภาพของตัวเองท่านเองต่อพนักงานสัมภาษณ์ในแบบสอบถามชุดแรก) ในขณะที่ตอบคำถามข้อต่อไปนีขอให้ท่าน คิดว่าบุคคลสมมุติในเรื่องเป็นบุคคลที่มีอายุเท่ากับท่านและมีภูมิหลังเหมือนกับตัวท่าน

ให้พนักงานสัมภาษณ์อ่านระดับของการประเมินสถานะสุขภาพ ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟัง/ให้ดู

ไม่มีความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3, มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

การมองเห็น การนอนหลับ และ ความกระปรี้กระเปร่า

เจนสามารถอ่านได้เฉพาะตัวหนังสือขนาดใหญ่ เช่น ขนาดตัวหนังสือที่พิมพ์ 10 บรรทัดต่อหนึ่งหน้ากระดาษ ถ้าตัวหนังสือเล็กกว่านี้เธอไม่สามารถอ่านได้เลย แม้ว่าคนเข้ามาอยู่ในระยะใกล้เธอ เจนก็มองเห็นเขาได้อย่างไร

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
1. ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา เจนมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (เช่น ในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด					
2. ในช่วง 30 วัน ที่ผ่านมา เจนมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การให้รายละเอียดสิ่งของซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งช่วงแขน หรือ ระยะที่ใช้อ่านหนังสือในระดับใด					

สุชาติไม่มีปัญหาในการนอนหลับในตอนกลางคืนและไม่ได้ตื่นกลางดึก แต่เขาดิ้นนอนยากในทุก ๆ เช้า ถึงแม้ว่านาฬิกาจะปลุกเขาก็หลับต่ออีกหลังจากนาฬิกาหยุดปลุก สุชาติไปทำงานสาย 4 ใน 5 วัน และรู้สึกเหนื่อยในตอนเช้า

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
3. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สุชาติมีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					
4. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สุชาติมีปัญหาอันเนื่องมาจากความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอ และไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด (เช่น รู้สึกเหนื่อย หดแรงแท้งหรือไม่กระปรี้กระเปร่า)					

ถาวรสามารถอ่านขนาดตัวหนังสือในหนังสือพิมพ์ได้ (และจำหน้าคนจากรูปถ่ายขนาดโปสเตอร์ได้) ถาวรจำหน้าคนที่รู้จักคุ้นเคยและมองเห็นรายละเอียดทั้งหมดจากภาพที่อยู่ในระยะห่าง 20 เมตรได้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
5. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ถาวรมีความยากลำบากในการมองเห็น และการจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (ในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด					
6. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ถาวรมีความยากลำบากในการมองเห็น และการให้รายละเอียดสิ่งของซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งช่วงแขน หรือระยะที่ใช้อ่านหนังสือในระดับใด					

วดีตื่นเกือบทุกชั่วโมงในตอนกลางคืน แต่แต่ละครั้งที่ตื่นต้องใช้เวลาประมาณ 15 นาที ที่จะหลับต่อได้อีก ในตอนเช้าวดีรู้สึกว่าตัวเองพักผ่อนไม่พอและ รู้สึกเซื่องช้าและเหนื่อยตลอดวัน

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
7. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา วดีมีปัญหาเกี่ยวกับการนอนหลับในระดับใด (ปัญหาการนอนหลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป)					
8. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา วดีมีความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอ และไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด (เช่น รู้สึกเหนื่อย หดแรงแท้งหรือไม่กระปรี้กระเปร่า)					

ทุกคืนอาบนอนที่ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง กว่าที่จะหลับได้ และจะตื่น 1 หรือ 2 ครั้งทุกคืนด้วยความรู้สึกหาวดกแล้ว และต้องใช้เวลาอีก 2 ชั่วโมงจึงจะหลับได้อีก 3 คืน ใน 4 คืนต่อสัปดาห์ที่เขาตื่นกลางดึกและไม่สามารถหลับต่อได้อีกเลยตลอดคืน อาบนอนที่รู้สึกอ่อนเพลียตลอดเวลาในทุก ๆ วัน ทำให้ต้องขาดงานหลายครั้งในแต่ละสัปดาห์ เขาไม่สามารถเล่นกีฬาหรือเข้าร่วมกิจกรรมสังคมได้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
9. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อาบนอนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการ หลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					
10. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา อาบนอนที่มีความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอ และ ไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด (เช่น รู้สึกเหนื่อย หดแรงแ หรือไม่กระปรี้กระเปร่า)					

บดีต้องใช้แว่นขยายในการอ่านตัวหนังสือตัวเล็กและดูรายละเอียดในภาพ เขาต้องใช้เวลาลึกครุ่นที่จะเห็นวัตถุที่อยู่ในระยะไกลได้ชัด

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
11. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา บดีมีความยากลำบากในการมองเห็น และการจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (ในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด					
12. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา บดีมีความยากลำบากในการมองเห็น และ การให้รายละเอียดวัตถุซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งช่วงแขน หรือ ระยะที่ใช้อ่านหนังสือในระดับใด					

ชายอ่านตัวหนังสือในหนังสือพิมพ์ได้ (สามารถจำหน้าคนจากรูปถ่ายขนาดโปสการ์ด) ชายสามารถเห็นรูปร่าง และสีจากภาพในระยะห่าง 20 เมตรได้ แต่ขาดรายละเอียดของภาพ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
13. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ชายมีความยากลำบากในการมองเห็น และการจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (ในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด					
14. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ชายมีความยากลำบากในการมองเห็น และการให้รายละเอียดสิ่งของซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งช่วงแขน หรือ					

ระยะที่ใช้อ่านหนังสือในระดับใด					
--------------------------------	--	--	--	--	--

รู้สึกหลับง่ายมากในตอนกลางคืน แต่ 2 คืนต่อสัปดาห์ รู้สึกตื่นกลางดึกและไม่สามารถหลับต่อได้อีกเลยตลอดคืน ในคืนที่มีปัญหาการหลับรู้สึกไม่มีแรงทำงานและไม่มีสมาธิในการทำงานตลอดวัน

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
15. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา รู้สึกมีปัญหาเกี่ยวกับการ หลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					
16. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา รู้สึกมีความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอ และ ไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด (เช่น รู้สึกเหนื่อย หดแรงแรงหรือไม่ กระปรี้กระเปร่า)					

เสมอไม่สามารถจับการเคลื่อนไหวที่เข้าใกล้ตาเขา หรือ แม้กระทั่งแสงสว่างที่มี

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
17. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา เสมามีความยากลำบากในการมองเห็น และการจำหน้าคนที่รู้จักซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน (ในระยะห่างประมาณ 20 เมตร) ในระดับใด					
18. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา เสมามีความยากลำบากในการมองเห็น และการให้รายละเอียดสิ่งของซึ่งวางอยู่ในระยะห่างหนึ่งช่วงแขน หรือ ระยะที่ใช้อ่านหนังสือในระดับใด					

ทุกคืนสมศักดิ์หลับภายใน 5 นาทีของการเข้านอน และหลับดีมาตลอดคืน และตื่นเช้าด้วยความรู้สึกว่าได้พักผ่อนเต็มที่ และรู้สึกกระปรี้กระเปร่าตลอดวัน

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
19. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สมศักดิ์มีปัญหาเกี่ยวกับการ หลับ เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					
20. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สมศักดิ์มีความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอ และไม่สดชื่นในตอนกลางวัน ในระดับใด (เช่น รู้สึกเหนื่อย หดแรงแรงหรือไม่ กระปรี้กระเปร่า)					

จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

แบบสำรวจสถานะสุขภาพชนิดใช้กรณีสมมุติ (SET D)

แบบสอบถามเลขที่

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

๐ คำอธิบาย

เรื่องสมมุติที่จะอ่านให้ท่านฟังต่อไปนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับความยากลำบากในสุขภาพด้านต่างๆ ของบุคคลที่สมมุติขึ้น เมื่อท่านฟังจบแล้วขอให้ท่านพิจารณาว่า บุคคลสมมุติในเรื่องมีปัญาสุขภาพหรือความยากลำบากเกี่ยวกับสุขภาพด้านต่างๆ ในระดับใด (ขอให้ท่านอธิบายสุขภาพของบุคคลนี้ในลักษณะเดียวกับที่ท่านอธิบายสุขภาพของตัวเองต่อพนักงานสัมภาษณ์ในแบบสอบถามชุดแรก) ในขณะที่ตอบคำถามข้อต่อไปนี้อีกให้ท่าน คิดว่าบุคคลสมมุติในเรื่องเป็นบุคคลที่มีอายุเท่ากับท่านและมีภูมิหลังเหมือนกับตัวท่าน

ให้พนักงานสัมภาษณ์อ่านระดับของการประเมินสถานะสุขภาพ ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟัง/ให้ดู
 ไม่มี ความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3,
 มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

การมีสมาธิและการดูแลตนเอง

สิดาเป็นคนที่เอาใจใส่กับการแต่งเนื้อแต่งตัวเพื่อให้ดูดี เธอไม่ต้องการคนช่วยในการอาบน้ำ แต่งตัว และรับประทานอาหาร

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
1. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา สิดามีความยากลำบากในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ หรือ แต่งตัว ในระดับใด					
2. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สิดามีความยากลำบากในการดูแลสิ่งต่างๆ และคงไว้ซึ่งภาพที่ดี (เช่น การแต่งตัวเป็นระเบียบ สะอาด เรียบร้อย ดูดี)					

หรรษารู้จักเส้นทางในละแวกใกล้บ้านเธอ และรู้ที่เก็บของของตัวเอง แต่ลำบากที่จะจำเส้นทางที่เธอเคยไปเพียงครั้งหรือสองครั้ง หรรษาชำนาญในการเรียนรู้สูตรอาหารใหม่ ๆ แต่เธอทำผิดบ่อยครั้ง และต้องอ่านซ้ำหลายครั้งก่อนที่จะทำได้ถูกต้อง

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
3. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา หรรษามีความยากลำบากในการมีสมาธิ หรือ การจดจำสิ่งต่างๆ ในระดับใด					

4. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ธรรมชาติมีความยากลำบากในการเรียนรู้งานชนิดใหม่ในระดับใด (เช่น เส้นทางใหม่ การทำอาหารชนิดใหม่)					
--	--	--	--	--	--

ธรรมชาติเป็นอัมพาตทั้งตัว ต้องมีคนช่วยอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย หวีผม แต่งตัว และป้อนอาหารให้

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
5. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ธรรมชาติมีความยากลำบากในการดูแลตนเองในระดับใด (เช่น อาบน้ำ หรือ แต่งตัว)					
6. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ธรรมชาติมีความยากลำบากในการทำสิ่งต่าง ๆ และคงไว้ซึ่งความเป็นตัวเองในระดับใด (เช่น แต่งตัวสะอาดเรียบร้อย ดูดี)					

นิคมสามารถมีสมาธิในการดูทีวี อ่านนิตยสาร หรือเล่นเกมส์ เช่น ไพ่หรือหมากรุก เขาสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากเกมส์เหล่านี้ได้อย่างง่ายดาย หนึ่งในสัปดาห์เขาสัมผัสที่เก็บบุญแจและแว่นตา แต่ก็หาเจอภายใน 5 นาที

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
7. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา นิคมมีความยากลำบากในการมีสมาธิ หรือ การจดจำสิ่งต่าง ๆ ในระดับใด					
8. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา นิคมมีความยากลำบากในการเรียนรู้งานใหม่ในระดับใด (เช่น เส้นทางใหม่ การทำอาหารชนิดใหม่ การเล่นเกมส์ใหม่)					

พรชัยเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานได้เร็ว เขามีความสนใจในงานที่กำลังทำเป็นเวลานานติดต่อกันโดยไม่ถูกเบี่ยงเบนได้ง่าย พรชัยสามารถจำชื่อบุคคล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ และรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านมาหลายปี

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
9. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา พรชัยมีความยากลำบากในการมีสมาธิ หรือ การจดจำสิ่งต่าง ๆ ในระดับใด					
10. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา พรชัยมีความยากลำบากในการเรียนรู้งานใหม่ในระดับใด (เช่น เส้นทางใหม่ การทำอาหารชนิดใหม่ การเล่นเกมส์ใหม่)					

เกมส์ใหม่)					
------------	--	--	--	--	--

อุทัยไม่สามารถมีสมาธิได้นานเกินกว่า 15 นาที และมีความยากลำบากในการให้ความสนใจต่อสิ่งที่คนอื่นกำลังพูดกับเขา เมื่อไรก็ตามที่เขาเริ่มทำงาน เขาไม่เคยทำให้เสร็จได้ และบ่อยครั้งที่ลืมนำกำลังทำอะไรอยู่ เขาสามารถจำชื่อของคนที่เขาเจอได้ แต่ไว้วางใจไม่ได้ว่าเขาจะไปยังร้านค้าตามทิศทางที่บอกไว้ได้โดยลำพัง

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
11. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา สุทธิมีความยากลำบากในการมีสมาธิ หรือ การจดจำสิ่งต่าง ๆ ในระดับใด					
12. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา สุทธิมีความยากลำบากในการเรียนรู้สิ่งใหม่ในระดับใด (เช่น เส้นทางใหม่ การทำอาหารชนิดใหม่ การเล่นเกมใหม่)					

จิตราใช้เวลาในการสวมใส่หรือถอดเสื้อผ้าผ่านานกว่าคนอื่นสองเท่า แต่ไม่ต้องมีคนช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องนี้ เธอสามารถอาบน้ำและแต่งตัวเอง แม้ว่าต้องใช้ความพยายามมากและทำน้อยครั้งลงกว่าเดิม เธอไม่ต้องมีคนช่วยเวลารับประทานอาหาร

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
13. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา จิตรามีความยากลำบากในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ หรือ แต่งตัว ในระดับใด					
14. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา จิตรามีความยากลำบากในการดูแลสิ่งต่าง ๆ และคงไว้ซึ่งภาพตัวเธอ (เช่น การแต่งตัวเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย ดูดี)					

เอกจำไม่ได้แม้แต่ญาติสนิท และหลงทางเมื่อออกจากบ้านโดยไม่มีใครไปด้วย แม้กระตุ้นเตือนเขาก็ยังไม่แสดงท่าทีว่าจดจำเหตุการณ์หรือญาติได้ เป็นไปไม่ได้ที่เขาจะหาความรู้ใหม่ แม้แต่คำแนะนำง่ายๆ ก็ทำให้เขาสับสน

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
15. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา เอกมีความยากลำบากในการมีสมาธิ หรือ การจดจำสิ่งต่างๆ ในระดับใด					
16. ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา เอกมีความยากลำบากในการเรียน ใช้งานใหม่ในระดับใด (เช่น เส้นทางใหม่ การทำอาหารชนิดใหม่ การเล่นเกมใหม่)					

สายฝนอยู่คนเดียว ไม่มีญาติหรือเพื่อนอาศัยอยู่ใกล้ ๆ เนื่องจากการเป็นโรคข้ออักเสบสายฝนจึงอยู่แต่ที่บ้านบ่อยครั้งที่เธอใส่เสื้อผ้าชุดเดิมที่ใส่นอนตอนกลางคืนตลอดทั้งวันเพราะจะเธอจะปวดมากเวลาเปลี่ยนเสื้อผ้า มีเพื่อนบ้านคนหนึ่งช่วยเหลือเธอยาอบน้ำ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
17. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา สายฝนมีความยากลำบากในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ หรือ แต่งตัว ในระดับใด					
18. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา สายฝนมีความยากลำบากในการดูแลสิ่งต่างๆ และคงไว้ซึ่งภาพตัวเอง (เช่น การแต่งตัวเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย ดูดี)					

ชาติไม่ต้องการคนช่วยในการอาบน้ำ แต่งตัว และการรับประทานอาหาร บางครั้งเขาทุกข์ทรมานจากอาการปวดหลัง และเมื่ออาการปวดเกิดขึ้นเขาต้องการการช่วยเหลือในการอาบน้ำและแต่งตัว ชาติคงไว้ซึ่งร่างกายที่สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ

ข้อคำถาม	1	2	3	4	5
19. โดยรวมแล้ว ในรอบ 30 วันที่ผ่านมา ชาติมีความยากลำบากในการดูแลตนเอง เช่น อาบน้ำ หรือ แต่งตัว ในระดับใด					
20. ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ชาติมีความยากลำบากในการดูแลสิ่งต่างๆ และคงไว้ซึ่งภาพตัวเอง ((เช่น การแต่งตัวเป็นระเบียบ สะอาดเรียบร้อย ดูดี)					

แบบสำรวจการประเมินสถานะสุขภาพชนิดใช้บัตรคำและการจัดอันดับ ชุด A

แบบสอบถามเลขที่

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

๑ ส่วนที่ 1 การให้ค่าสถานะสุขภาพโดยใช้บัตรบรรยายสถานะสุขภาพ

คำถามต่อไปนี้จะเกี่ยวข้องกับสถานะสุขภาพในระดับต่างๆ ขอให้ท่านฟังหรืออ่านบัตรบรรยายสถานะสุขภาพที่มีอยู่ 5 ใบ ที่ละบัตร แล้วใช้จินตนาการหรือนึกวาดภาพว่า จะมีชีวิตอยู่อย่างไรในสถานะสุขภาพตามที่บรรยายไว้ในบัตร (พนักงานสัมภาษณ์อ่านบัตรสถานะสุขภาพให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังทีละบัตร แล้วยื่นให้ผู้ให้สัมภาษณ์ อ่านด้วยตัวเองอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นจึงขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องที่ละบัตร โดยใช้เกณฑ์การวัดที่ระบุข้างล่างนี้ และขอให้ผู้ตอบพิจารณาตอบในภาพรวม)

ไม่มีความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3, มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

บัตรที่1 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพถึงการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 1 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
1. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การดูแลตนเอง</u> เช่น การอาบน้ำ หรือ การแต่งตัว ในระดับใด					
2. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การเคลื่อนไหวไปนั้นมานี้</u> ในระดับใด					
3. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความเจ็บปวดทางกาย</u> ในระดับใด					

บัตรที่2 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพถึงการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 2 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
4. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การดูแลตนเอง</u> เช่น การอาบน้ำ หรือ การแต่งตัว ในระดับใด					
5. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การมีสมาธิหรือ การจดจำสิ่งต่างๆ</u> ในระดับใด					
6. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีปัญหาใน <u>การหลับ</u> เช่น หลับยาก ตื่นบ่อยตอนกลางคืน หรือตื่นเช้าเกินไป ในระดับใด					

บัตรที่3 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพถึงการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 3 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
7. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การ</u> <u>ออกกำลังกายที่ต้องใช้แรงมาก</u> ในระดับใด (เช่น วิ่ง หรือ ปั่นจักรยาน ระยะทาง 3 กิโลเมตร)					
8. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การมี</u> <u>ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น</u> หรือ <u>การอยู่ร่วมกับชุมชน</u> ในระดับใด					
9. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การ</u> <u>มองเห็นและจำคนที่รู้จักในระยะอีกด้านหนึ่งของถนน</u> ในระดับใด					

บัตรที่4 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพถึงการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 4 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
10. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การ</u> <u>ดูแลตนเอง</u> เช่น การอาบน้ำ หรือ การแต่งตัว ในระดับใด					
11. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความเจ็บปวดทางกาย</u> ใน ระดับใด					
12. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การ</u> <u>เคลื่อนไหวไปนั้นมานี้</u> ในระดับใด					

บัตรที่5 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพถึงการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 5 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
13. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความรู้สึกทุกข์ใจ</u> หรือ <u>เศร้าโศก</u> ในระดับใด					
14. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การ</u> <u>เคลื่อนไหวไปนั้นมานี้</u> ในระดับใด					
15. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การ</u> <u>มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น</u> หรือ <u>การอยู่ร่วมกับชุมชน</u> ในระดับใด					

๑ ส่วนที่ 2 การจัดลำดับบัตรบรรยายสถานะสุขภาพ

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเปรียบเทียบภาวะความบกพร่องสุขภาพในแต่ละบัตร และให้เรียงลำดับบัตรดังกล่าวตามระดับความบกพร่องของสถานะสุขภาพที่ผู้ตอบมีความเห็นว่าอยู่ในระดับบกพร่องน้อยที่สุดไปหามากที่สุด

พนักงานสัมภาษณ์อ่านบัตรสถานะสุขภาพทั้งหมดให้ผู้ตอบฟังอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ตอบคิดให้รอบคอบก่อนจัดเรียงบัตรบรรยายสถานะสุขภาพทั้ง 5 ใบ โดยในขั้นตอนแรก ขอให้ผู้ตอบเลือกบัตรที่เขาตัดสินใจแล้วว่า บรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยที่สุดขึ้นมา และจัดวางเรียงไว้แถวบนสุด ขั้นตอนที่สอง ขอให้ผู้ตอบเลือกบัตรที่เขาตัดสินใจแล้วว่า บรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องมากที่สุดขึ้นมา และจัดวางเรียงไว้แถวล่างสุด และ ขั้นตอนสุดท้าย ขอให้ผู้ตอบเรียงลำดับบัตรที่เหลือตามสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยไปหามาก

ถ้าหากเกิดกรณีที่ผู้ตอบไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดระหว่างบัตร 2 ใบ ว่าบัตรไหนบรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยกว่าหรือมากกว่าอีกบัตรหนึ่ง ให้พนักงานสัมภาษณ์ช่วยโดยอาจตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้คิด เช่น ในจำนวนบัตรบรรยายที่เหลืออยู่ ผู้ตอบเห็นว่าบัตรไหนที่บรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยที่สุด หรือ ในจำนวนบัตรที่เหลืออยู่ มีบัตรไหนที่บรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องใกล้เคียงกับบัตรที่เลือกว่าเป็นสถานะสุขภาพที่บกพร่องมากที่สุด

(ให้พนักงานสัมภาษณ์ทำการบันทึกรหัสภาษาอังกฤษของบัตรโดยเรียงลำดับตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์จัดเรียงไว้)

1.	RANK 1 สถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยที่สุด รหัส
2.	RANK 2 รหัส
3.	RANK 3 รหัส
4.	RANK 4 รหัส
5.	RANK 5 สถานะสุขภาพที่บกพร่องมากที่สุด รหัส

สัมภาษณ์เสร็จเวลา..... :น.

แบบสำรวจการประเมินสถานะสุขภาพชนิดใช้บัตรคำและการจัดอันดับ ชุด B

แบบสอบถามเลขที่

เวลาที่เริ่มสัมภาษณ์..... : น.

๑ ส่วนที่ 1 การให้ค่าสถานะสุขภาพโดยใช้บัตรบรรยายสถานะสุขภาพ

คำถามต่อไปนี้เกี่ยวข้องกับสถานะสุขภาพในระดับต่างๆ ขอให้ท่านฟังหรืออ่านบัตรบรรยายสถานะสุขภาพที่มีอยู่ 5 ใบ ทีละบัตร แล้วใช้จินตนาการหรือนึกวาดภาพว่า จะมีชีวิตอยู่อย่างไรในสถานะสุขภาพตามที่บรรยายไว้ในบัตร (พนักงานสัมภาษณ์อ่านบัตรสถานะสุขภาพให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟังทีละบัตร แล้วยื่นให้ผู้ให้สัมภาษณ์ อ่านด้วยตัวเองอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นจึงขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องทีละบัตร โดยใช้เกณฑ์การวัดที่ระบุข้างล่างนี้ และขอให้ผู้ตอบพิจารณาตอบในภาพรวม)

ไม่มีความยากลำบาก = 1, มีความยากลำบากเล็กน้อย = 2, มีความยากลำบากปานกลาง = 3,

มีความยากลำบากรุนแรงมาก = 4, มีความยากลำบากรุนแรงที่สุด/ไม่สามารถทำได้เลย = 5

บัตรที่ 1 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพถึงการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 1 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
1. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การดูแลตนเอง</u> เช่น การอาบน้ำ หรือ การแต่งตัว ในระดับใด					
2. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การเคลื่อนไหว</u> ในระดับใด					
3. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความเจ็บและปวดทางกาย</u> ในระดับใด					

บัตรที่ 2 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกวาดภาพในการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 2 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
3. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การมีสมาธิหรือ การจดจำสิ่งต่างๆ</u> ในระดับใด					
4. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีปัญหาอันเนื่องมาจาก <u>ความรู้สึกว่าพักผ่อนไม่เพียงพอและไม่สดชื่น</u> ในตอนกลางวันในระดับใด					
5. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความรู้สึกเศร้าหมอง รู้สึกว่าตัวเองแย่ หรือ ซึมเศร้า</u> ในระดับใด					

บัตรที่ 3 ขอให้ท่านจินตนาการ/นึกภาพในการมีชีวิตอยู่ในภาวะ...(อ่านบัตรที่ 3 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
6. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การดูแลตนเอง</u> เช่น การอาบน้ำ หรือ การแต่งตัว ในระดับใด					
7. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความเจ็บและปวดทางกาย</u> ในระดับใด					
8. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีปัญหาอันเนื่องมาจากมี <u>ความรู้สึกพักผ่อนไม่เพียงพอและไม่สดชื่นในตอนกลางวัน</u> ในระดับใด					

บัตรที่ 4 ขอให้ท่านจินตนาการ นึกภาพในการมีชีวิตอยู่ในภาวะ ...(อ่านบัตรที่ 4 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
9. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือการร่วมทำกิจกรรมกับคนอื่น</u> ในระดับใด					
10. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การมีสมาธิหรือ การจดจำสิ่งต่างๆ</u> ในระดับใด					
11. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความรู้สึกเศร้าหมอง</u> <u>รู้สึกตัวเองแย่ หรือซึมเศร้า</u> ในระดับใด					

บัตรที่ 5 ขอให้ท่านจินตนาการ นึกภาพในการมีชีวิตอยู่ในภาวะ ...(อ่านบัตรที่ 5 ให้ผู้ตอบฟัง/ให้ดู)

ข้อความ	1	2	3	4	5
12. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมีความยากลำบากใน <u>การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หรือ การร่วมทำกิจกรรมกับคนอื่น</u> ในระดับใด					
13. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความไม่สุขสบายทางกาย</u> ในระดับใด					
14. ท่านคิดว่าบุคคลที่อยู่ในสภาวะนี้น่าจะมี <u>ความรู้สึกเศร้าหมอง</u> <u>รู้สึกว่าตนเองแย่ หรือซึมเศร้า</u> ในระดับใด					

๑ ส่วนที่ 2 การจัดลำดับบัตรบรรยายสถานะสุขภาพ

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเปรียบเทียบภาวะความบกพร่องสุขภาพในแต่ละบัตร และให้เรียงลำดับบัตรดังกล่าวตามระดับความบกพร่องของสถานะสุขภาพที่ผู้ตอบมีความเห็นว่าอยู่ในระดับบกพร่องน้อยที่สุดไปหามากที่สุด

พนักงานสัมภาษณ์อ่านบัตรสถานะสุขภาพทั้งหมดให้ผู้ตอบฟังอีกครั้งหนึ่ง และขอให้ผู้ตอบคิดให้รอบคอบก่อนจัดเรียงบัตรบรรยายสถานะสุขภาพทั้ง 5 ใบ โดยในขั้นตอนแรก ขอให้ผู้ตอบเลือกบัตรที่เขาตัดสินใจแล้วว่าเป็นบรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยที่สุดขึ้นมา และจัดวางเรียงไว้แถวบนสุด ขั้นตอนที่สอง ขอให้ผู้ตอบเลือกบัตรที่เขาตัดสินใจแล้วว่าเป็นบรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องมากที่สุดขึ้นมา และจัดวางเรียงไว้แถวล่างสุด และ ขั้นตอนสุดท้าย ขอให้ผู้ตอบเรียงลำดับบัตรที่เหลือตามสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยไปหามาก

ถ้าหากเกิดกรณีที่ผู้ตอบไม่สามารถตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดระหว่างบัตร 2 ใบ ว่าบัตรไหนบรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยกว่าหรือมากกว่าอีกบัตรหนึ่ง ให้พนักงานสัมภาษณ์ช่วยโดยอาจตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้คิด เช่น ในจำนวนบัตรบรรยายที่เหลืออยู่ ผู้ตอบเห็นว่าบัตรไหนที่บรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องน้อยที่สุด หรือ ในจำนวนบัตรที่เหลืออยู่ มีบัตรไหนที่บรรยายสถานะสุขภาพที่บกพร่องใกล้เคียงกับบัตรที่เลือกว่าเป็นสถานะสุขภาพที่บกพร่องมากที่สุด

(ให้พนักงานสัมภาษณ์ทำการบันทึกรหัสภาษาอังกฤษของบัตรโดยเรียงลำดับตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์จัดเรียงไว้)

1	RANK 1 ภาวะพร่องสุขภาพน้อยที่สุด รหัส
2	RANK 2 รหัส
3	RANK 3 รหัส
4	RANK 4 รหัส
5	RANK 5 ภาวะพร่องสุขภาพมากที่สุด รหัส

จบการสัมภาษณ์เวลา..... :น.

ภาคผนวก ข

- ▣ บัตรคำแสดงสถานะสุขภาพ ชุด A
(Health Cards set A)
- ▣ บัตรคำแสดงสถานะสุขภาพ ชุด B
(Health Cards set B)

บัตรชุด A

AMP

ขาข้างหนึ่งถูกตัดตั้งแต่ใต้เข่า
ไม่ใส่ขาเทียม แต่มีไม้เท้าใช้

ALC

ติดเครื่องดัดที่มีแอลกอฮอล์ สังเกต
ได้จากการดัดที่มากเกินไป และไม่
สามารถควบคุมได้

VIS

สายตาสั้น สามารถอ่านและเห็นในระยะ
ช่วงแขน แต่ไม่สามารถจำแนกหน้าคนที่
อยู่อีกฟากหนึ่งของถนนได้(ระยะ 5 เมตร
ไม่มีแว่นสายตาใช้)

BAK

มีอาการปวดหลังเรื้อรังบริเวณสะเอวมี
อาการตึงในตอนเช้า มีปัญหาในการนั่ง
หรือก้ม และบางครั้งในการเดิน มีความ
ยากลำบากในการทำกิจกรรมทุกอย่าง

BLI

ตาบอดสนิททั้งสองข้าง
เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว

บัตรชุด B

AMP

ขาทั้งสองข้างถูกตัดตั้งแต่ได้เข่าลงมา
ไม่ใส่ขาเทียม แต่มีไม้เท้าใช้

INS

มีอาการนอนไม่หลับ ตื่นนอนเร็วกว่าที่
ต้องการ และตื่นบ่อยเกินไปในตอน
กลางคืน

ART

เป็นโรคข้ออักเสบ ที่มือและข้อมือทั้ง
สองข้าง ทำให้เจ็บปวด ตึง บวม และผิด
รูปร่าง

DEP

เป็นโรคซึมเศร้า โดยมีอาการเศร้าอย่าง
รุนแรง ไม่อยากทำกิจกรรมต่างๆ เชื่อง
ช้า และหงุดหงิดง่าย นอนไม่ค่อยหลับ
ไม่อยากรับประทานอาหาร และมีความ
คิดฆ่าตัวตาย

QUA

เป็นอัมพาตทั้งตัว ตั้งแต่คอลงไป ขยับ
แขน ขา หรือ มือ ไม่ได้ หายใจได้เอง
มีเก้าอี้ล้อเลื่อนใช้